

ATEITIS

1958, BIRŽELIS, NR. 6

ATEITIS

eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1958 METAI

Nr. 6

BIRŽELIS - JUNE

Redaktorius — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS — Danutė Aleksandravičiūtė - Bobeliūnė, Gintarė Banaitytė, Sigitas Leimonas, Gediminas Naujokaitis.

Visą spausdinamą medžiagą redakcija taisy savo nuožiūra. Nepanaudoti straipsniai grąžinami autoriui prašant.

Administratorius — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

Prenumerata metams \$5.00 pagal U.
S. dol. kursą.

Garbės prenumerata metams \$10.00.

Atskiro numerio kaina 50c.

**LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH
MAGAZINE**

Published monthly, except July and
August, by the Lithuanian Catholic
Youth Association

"A t e i t i s"

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLenmore 5-7281

Subscription \$5.00 per year.

Single copy 50c.

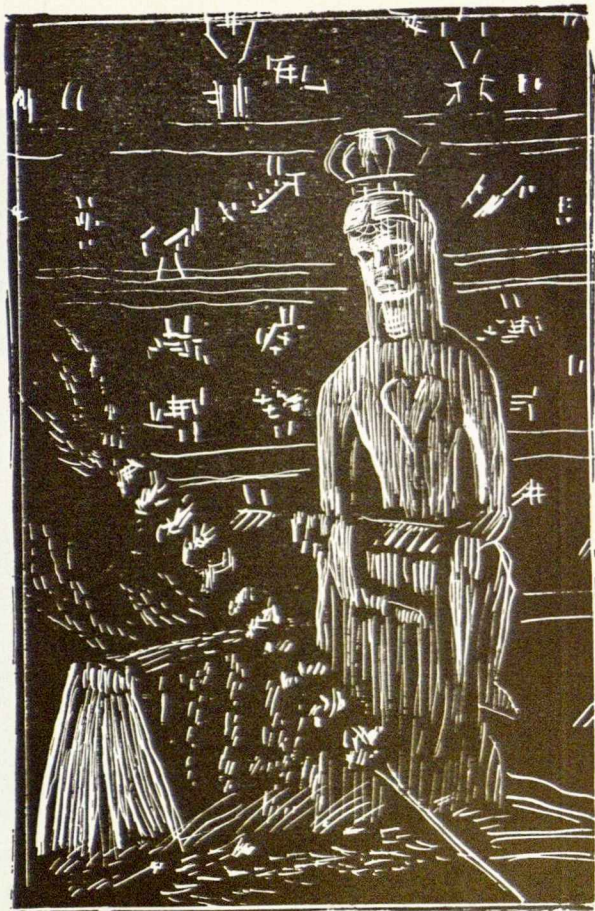
Entered as second-class matter at
the post office at Brooklyn, N. Y.
March 31, 1950 under the Act of
March 3, 1897.

TURINYS

A. D.	121
Pro ledo langą	121
Alfa Sušinskas	122
Kai vairas iš rankų išsprūsta	122
Vanda Augustaitytė	124
Olandiją aplankius	124
Romualdas Kisieliū	126
Dangorėžių šešėliuose, Reklamų lėpsnoje (eil.)	126
Danutė Brazytė	127
Vienos pavasario dienos pasaka	127
Nerima Narutė	129
Bangos, Vasara, Delčia (eilėraščiai)	129
Stasys Yla	130
Ateitininkų veiklos formos—Vėliava	130
J. Sakalas	131
Mokytojo sudie (eil.)	131
G. B.	132
Vasarą pasitinkant	132
Antanas Linas Kazlas	132
Dailininkas mėnuo (eil.)	132
Nijolė Bogutaitė	133
Piano klasės—grupinis muzikos mokymas	133
P. Natas	134
Spyglys jaunystės laukia	134
P. Natas	136
Suktinį ir tryptinį šokame smagiai	136
A. Tyrulis	137
Jaunajai Lietuvaitėi (eil.)	137
Birutė Dabušytė	137
Mano dienos (eil.)	137
Aldona Šlepetytė—daktarė	138
Mergaičių aukštoji piliis	138
Berniukų dėmesiai	139
Atskleista knyga	140
Pr. N. — Mūsų ateina ruduo	140
Moksleivių ateitininkų vasaros stovyklos	141
Studentų Ateitininkų Sąjunga	142
Kreivos šypsenos	144

Viršelyje — Lietuvaitės prie St. Patriko katedros durų New
Yorke per birželio tragiškuosius minėjimus.
Nuotr. Vyt. Maželio.

PRO LEDO LANGĄ

V. Dobužinskis — Skausmingoji Motina

Vienoje Europos sostinėje kadaise mokėsi jaunuolis. Buvo iš turtingų namų, tai kas rytą automobiliu jį vežė į rinktinę gimnaziją. Ir ne bet kokių automobiliu! Geriausiu limuzinu! Praeitų metų modelis jam buvo per prastas, ir gėda buvo išlipti iš tokio prie gimnazijos durų.

Svarutėlis, baltutėlis, peteliškė po kaklu, kelnės kaip kardai sulygintos. Atrodė, kad šis taip praplauks pro gyvenimą, niekur nenorėdamas pridėti rankų.

Bet 1941 jis buvo Lietuvoje, ir birželio naktį jį su tėvais išvežė į Sibirą. Okupantai daug tūkstančių išplėšė iš tėviškių ir išgabeno į taigas, kur laukė sunkūs darbai, spygliuotos stovyklos, sargybiniai, badas ir vargas. Atsidūrė ir anas jaunuolis, ir visi manė, kad šis pražus. Tačiau su ištrėmimu atsivėrė jo dvasios gelmės: jis suprato padėti ir kantriai, su dideliu sumanumu nešė savo dalį.

Netrukus jį ištremė dar toliau, į tokią sritį, kur žiema sunki, kur kaukia sniego pūgos. Nebuvo nei kur galvos priglausti. Ir čia jaunuolis su savo namiškiais nepražuvo. Iš sniego pasidarė trobelė, kurioj galėjai pasislėpti nuo šalto vėjo. Jų gūžtoje nebuvo langų. Ir kaip juos padarysi, kad niekur nėra stiklo. Tačiau vargas — geras mokytojas, ir jie sugalvojo — langus idėjo iš ledo. Per juos įeina dienos šviesa, ir sniego trobelėje jauku ir gera. Ir kiek džiaugsmo jiems buvo! Ir vargas atrodė daug lengvesnis.

Kai pavasaris skleidė beržų lapus, anas jaunuolis ne kartą padėjo lietuviams, taisydamas jų valtis, savo gyvybę ir sveikatą statydamas į pavojų. Jis turėjo tiek entuziazmo, sumanumo, kad ir kitiems darėsi lengviau.

Tai viena iš daugelio tragiškų istorijų, kurias prisimename su birželiu. Tiesa, nenoris prisiminti. Tai atsibodė. Nėra laiko prisiminimam, kai daugel patogumų ir automobilių mus šaukia. Šaukia ir glemžia, ir patys nepamatome, kaip mūsų sielos langai apledėja. Į visa žiūrime patogumo ir naudos akimis. Nejaucia-

me, kad ir ištaigus namas, su televizija, su kilimais, su automobiliu garaže, gali būti daug skurdesnis už aną sniego gūžtą, kai ledo langus įstatome į savo sielą.

Ir reikia šiandien drąsos neturėti to "ledo lango". Reikia drąsos be savęs matyti dar savo artimą, nors truputį savęs atsižadėti kitų labui. Reikia ryžto nueiti į susirinkimą, įsijungti į organizaciją, kai kur kas lengviau numoti ranka ir pasakyti: "Nieko naujo, visa pabodė! Nenaudinga!" Geriau nuslinkti automobiliu į pajūrį, užsukti į kiną, nei nueiti į trėmimų minėjimą. Bet ar tai nėra mūsų lietuviškai dvasiai Sibiras?

Žinau, pasakysite: neminėkite Sibiro. Tai baisiausiai įkyrėję. Mes, jaunieji, neprisimename. Sako, mūsų tėvų gadynėje kažką vežė. Taigi, vežė ir dabar vyksta tas pats okupuotoje Lietuvoje. Ir dabar ištremia į Sibirą mūsų gimines, draugus, brolius. Tai ir verčia pagalvoti, nors truputį pamąstyti: ar mes neturime pareigos kalbėti už tuos, kurie negali, kurie kenčia persekiojimą ir vargą? Ar mes tylėsime prieš daromas neteisybes, prieš naikinamą mūsų tautą? Ar mes tyliai pasitrauksime į patogumų medžiojimą — patys savanoriškai atsidursime dvasios Sibire?

Grįžkim vėl prie ano jaunuolio. Mokėjo ir jis važinėti puikiu automobiliu, kaip ir mes kad mokame. Sugebėjo dailiai rengtis, kaip ir mes. Bet jis nežuvo savo tautai, kai reikėjo parodyti energijos, sumanumo, susiklausymo.

Tą patį ir mes gyvename dabar: mūsų lietuviškai visuomenei reikia daugiau energijos, entuziazmo; reikia kalbėti ir veikti už tylinčius ir persekiojamus tremtinius, burti visus naujiems kūrybos žygiams ir pavergtos tėvynės išvadavimui. Tad praverkime jaunystės rankas kilniam darbui; nutirpdę ledo langus, įsileiskime artimo meilės šviesą ir entuziazmą, veiklumu žėrėkime visiems.

A. D.

← šv. Jonas Krikštytojas

KAI VAIRAS IŠ RANKŲ IŠSPRŪSTA

ALFA SUŠINSKAS

Žmogų ištinka nelaimė, kai jam, automobiliu bevažiuojant, vairas iš rankų išslysta. Taip neretai atsitinka, pusiausvyros netekus.

Augštai iškilęs ant lentinio padėklo namų statytojas, nebetekęs fizinės pusiausvyros bedirbdamas, nukrinta ir susižeidžia, ar net ir užsimuša. Kūninė pusiausvyra yra būtina visokiame darbe.

Kas automobiliui yra vairas, tas žmogaus gyvenimui — dvasinė pusiausvyra: kai ji iš žmogaus savitvardos išsprūsta, jis atsiduria ap-

gailėtinoje būsenoje, susilaukdamas nemalonių ir liūdny vaisių.

Dvasinė pusiausvyra yra normalus elgesys įvairiose būsenose, besivadovaujant sveiku galvojuimu ir nepasiduodant jausminėms kraštutinybėms.

Pusiausvyra yra dvasinis elgesio vairas, žmogų vedąs tinkamu ir naudingu gyvenimo keliu. Jos nebetekdamas, jis kenkia sau pačiam ir kitiems nemaža žalos pridaro. Ji yra viena iš sąlygų žmoniškai elgtis, ir be jos neįmanomas tarpu-

savinis sugyvenimas; ji taip pat yra viena iš pagrindinių savybių, būtinų visiems luomams ir kiekvienam darbui. Ją prarasdamas, žmogus ima elgtis, lyg nenormalus būtų. Iš tikrųjų, tuo metu jis ir pasidaro nenormalus, nes ji yra dvasinio normalumo ženklas, ir jos trūkumas sumažina sveiką galvojimą.

Jei žmogus dažnai nebetenka dvasinės pusiausvyros, jo elgesys dažnai atrodo keistas; jei nuolat jam jos trūksta, jis būna nepastovus, nenuoseklus ir sau pačiam prieštaraujas savo sprendimais.

Dvasinei pusiausvyrai palaikyti labai padeda įprotis save kontroliuoti. O norint sugebėti save kontroliuoti, reikia gyventi dvasiniu savitvardos gyvenimu.

Sėkmingiausia savitvardos puoselėtoja yra gili ir nuoširdi religinė praktika, visą žmogaus gyvenimą persunkianti atsidavimu Dievo valiai. Iš religinio gyvenimo kylanti savitvarda yra patvariausia. Ji padeda įvykius ir žmones vertinti amžinybės mastu; kiekvienam veiksmui ji duoda santūrumą ir padeda išvengti kraštutinybių. Šitokia savitvarda yra didelė jėga: ji tvarko žmogaus jausmus, ugdo atsparumą prieš nepastovumą ir suteikia jėgos atsilaikyti prieš likimo kirčius nepalūžtant. Žmogus, negyvenąs gaivinančiąja religija, skaudžiam likimo smūgiui jį palietus, dažnai praranda dvasinę pusiausvyrą ir savo gyvenimą neretai baigia tragedija.

Moteriškė pradėjo blogai jaustis. Visur ji išvaikščiojo pas gydytojus, bet jos sveikata vis silpnėjo. Pagaliau gydytojai susekė vėžį ir operavo. Po kiek laiko jis vėl pradėjo ardyti jos kūną. Ir vėl operavo. Tačiau vėliau ta pati liga pasalūnė ir vėl sulapojo. Moteriškei nebeliko jokios vilties pasveikti...

Neturėdama aiškaus religinio gyvenimo ir nesugebėdama atsiduoti Dievo valiai ir į savo ateitį žiūrėti pro gyvos amžinybės šviesą, ji nebeteko pusiausvyros, o su ja ir noro begyventi.

Tuo tarpu daug žmonių nepagydomai serga ir nemažiau už ją kenčia, ir pamažu rengiasi amžinojo tėvynės, visiška atsiduodami Kurėjo valiai ir neprarasdami dvasinės pusiausvyros: religinė šviesa jiems nušviečia likusią žemės kelionę.

Aštrius ir lemtingus gyvenimo smūgius pakelia iškelta galva tie, kurių protas yra nukreiptas į Viešpatį ir kurių širdis yra pilna Jo meilės.

žemaičių Kalvarija, vaizdas nuo kapinių kalno. Čia liepos pradžioje tūkstančiai žmonių susirinkdavo į didžiuosius Kalvarijos atlaidus.

Pasaulio Kūrėjas yra įdiegęs žmoguje įvairius jausmus, ir tvarkomi jie yra naudingi. O jų tvarkyti žmogus nesugeba, jei jis savitvardos neturi. Netvarkomi jausmai išmuša žmogų iš normalios elgsenos, pirma jį išstumdami iš dvasinės pusiausvyros. O kai jausmai pusiausvyros nebetenka, jie viską ardo, griauja, iš žmogaus sveiką galvą atimdami.

Paimkime kad ir pyktį. Kaip atrodo itužęs žmogus? Jo veidas išsikreipia, akys išsiplečia, pabąla, o žodžiai ir veiksmai nebetenka kontrolės, nes pyktis jame sumažina ar net ir sunaikina dvasinę pusiausvyrą. Nebūdamas itužęs, jis niekuomet taip nekalbėtų ir nesielgtų. Beveik visada tenka žmogui gailėtis dėl to, ką jis pasako ir padaro pykčio įkarštyje.

Pyktis dažnai yra susijęs su kerštu: mažu, dideliu, trumpai ar ilgai trunkančiu. Kerštas gali kilti dėl tikrai patirtos ar tik dėl išivaizduotos neteisybės. Koks jis būtų ir dėl to bekiltų, jis visada išstumia žmogų iš dvasinės pusiausvyros, neretai apmėtydamas galvą iki pamišimo.

Vaikinas isimylėjo merginą. Su ja kiek pavaikščiojęs, jis pradėjo jai pirštis vedybomis. Tačiau ji nemylėjo jo ir nenorėjo už jo tekėti: jos ištikinimui, ne tai jis buvo skirtas. Jis gi klaidingai galvojo manydamas, kad ji jau jam priklausė. Ir taip jos atsakymas už jo tekėti išmušė jį iš pusiausvyros. Negyvendamas savitvardos gyvenimu ir keršto apakintas, jis ėmė pinti nusikalstamus planus: jis

siekė ją sunaikinti... Dėl merginos nužudymo atsidūręs teisme, jis atsipeikėjo, bet jau buvo pervėlu. O jis nebūtų praradęs dvasinės pusiausvyros ir nusikaltėliu nebūtų patapęs, jei būtų pagyvenęs gyvu religiniu gyvenimu: tada jis būtų supratęs, jog ne ji yra Viešpaties jam skirta ir būtų jį ieškojęs sau skirtosios.

Sustokime ir ties pavydu. Jis yra stipri aistra ir žlugdomai veikia tiek pavyduolio kūną, tiek ir jo galvą: jis ardo nervus, trikdo kraujo apytaką ir kliudo teisingai galvoti. Pavyduolis kuo įmanydamas žemina pavydimąjį, nenaudingai jam pataria, nepripažįsta jo gerų darbų ir stengiasi jam kenkti. Taip būna tik dėl to, kad pavydas iškreipia žmogų iš dvasinės pusiausvyros kelio.

Kiekviena nevaldoma aistra duoda tą patį vaisių: išmuša iš savitvardos rankų dvasinį vairą — pusiausvyrą.

Panašiai būna ir su vadinamais kilniaisiais jausmais: ir juos tenka pajungti savitvardai.

— Mano Antaniukas niekaip negalėjo to padaryti: tai kitų vaikų darbas, — kryžiuojasi motina, sūnų gindama nuo kaltinimo, kad jis kaimynų langą išmušęs. O buvo žmonių, kurie matė, kaip jis akmenį į langą paleido.

Kodėl ši motina šitaip elgiasi? Jos didelė motiniška meilė savo vaikui neturi pakankamai dvasinės pusiausvyros. Dėl to ji ir nesugeba teisingai spręsti apie savo vaiko elgesį.

Draugiškumas yra naudinga vertybė žmonių gyvenime. Betgi ir jis neturi iškrypti iš pusiausvyros ir užmerkti akių negeriams draugo poelgiams pamatyti ir tinkamai jiems įvertinti. Neretai pasitaiko, kad draugas nevykusius ir net blogus savo draugo veiksmus teisina ir laiko juos kilniais.

— Jis yra mano draugas, ir dėl to jis negali blogai pasielgti, — yra aklo, pusiausvyros neturinčio, draugiškumo sprendimas.

Darbštumas — palaimos šaltinis. Tačiau ir jis, patapęs kraštutiniška aistra, išplėšia iš žmogaus pusiausvyrą, jį pavergdamas, nevisuomenišką padarydamas, pagaliau net jo sveikatą sunaikindamas.

Ir didelė laimė dažnai atima iš žmogaus dvasinę pusiausvyrą, jei ir ji nesilaiko savitvardos, ir tada žmogus irgi pasuka į nebevaldomą elgesio kelią.

Įvairūs dvasiniai sukrėtimai, skaudūs pergyvenimai taip pat gali neigiamai paveikti normalų žmogaus elgimąsi, jei jis neįvalioja sivaldyti ir į įvykius žiūrėti pro religinę šviesą.

Ypač politiniai, idėjiniai ir pasaulėžiūriniai sąjūdžiai turi stengtis savuosiuose dvasinę pusiausvyrą ugdyti. Šitokie sąjūdžiai yra linkę eiti kraštutinybių keliu ir niekinti, kas yra nesava.

Dvasinė pusiausvyrą yra viena iš žmoniškumo išraiškų. Žmogaus gyvenimo laivelį ji ramiai išvairuoja per šėlstančias gyvenimo audras ir jį sveiką isuka į amžinąjį Viešpaties uostą.

VANDA AUGUSTAITYTĖ

Pasaulyje yra du dideli uostai: tai New Yorkas ir Rotterdamas. Koks supuolimas, kad man teko palikus vieną, įplaukti į antrą.

Buvo saulėta kovo pabaigos diena, kai mūsų laivas, pasiekęs Olandiją ties Hoek van Holland, pasuko Naujuoju Kanalu krašto gilumon. Okeano laivas siauručiu vandens keliu šliaužte šliaužė per žaliuojantį kraštą.

Įplaukėme beveik į patį Rotterdamo centrą. Karo metu jis buvo sugriautas ir dabar moderniškai atstatytas. Šiame mieste įdomus Boymano muziejus, kur senųjų olandų tapytojų paveiksai, o ypač garsūs 17 šimtmečio naturmortai žavi akį savo subtilumu ir realizmu. Štai musė ant rožės lapo — lyg gyva, net norisi ją nubaidyti. Arba vandens lašas, — rodos, prisiliestum, — ir jis nusiristų.

Keliautojas, kuris neturi daug laiko, o norėtų pamatyti visą Olandiją, būtinai turėtų sustoti Hagoje ir aplankyti miniatiūrinį miestą Madurodam. Tikrenybėje tai yra daugiau negu vienas miestas. Tai yra mažytis pasaulis, vaizduojas visą kraštą (mastelis 1:25). Istoriniai pastatai ir gotiškos katedros, iš kurių sklinda švelni vargonų muzika, atspindi kanalų vandenį. Buriniai laiveliai supasi ežerėliuose, virš žaliuojančių pylimų vėjo malūnai suka sparnus; okeaniniai laivai pakraunami uosto prielaukoje. Pavaizduotos ištisos gatvės su siaurais, būdingais olandiškais namukais ir staiga jų tarpe — modernišką pastatą, galįs konkuruoti su New York Times Building, kurio bokšte, nuo besisukančios juostos, įskaitomos paskutinės naujienos. O kai saulei nusileidus, tamsa apglėbia slėnį, su-

žiba geltonos, raudonos, melsvos švieselės. Katedrų vitražai, gyvenamųjų namų langai, gatvės lempos, prožektoriai, jūros švyturys ir geležinkelio signalai skleidžia savo šviesą, ir kaip tikrame mieste, galima pamatyti šalia apšviestų ir tamsius langus. Uosto vandeny šokinėja laivų švieselės, o aplink visą tą mažytį pasaulį, lyg gyvačiukės su geltonom akim, raitosi lekių traukiniai. Ir tada Madurodam gražuolė, Madurodam geradarė sužiba visam savo pasakiškam grožiui. Geradarė? Kodėl?

Štai jos istorija: kartą nedidelę karalystę ramiai sau gyveno mažą tautą, bet žiaurūs ir ambicingi žmonės užplūdo kraštą, skleidami mirtį ir nelaimes. Po daugelio metų, pašvęstų kovai už laisvę, mažosios karalystės gyventojai atgavo savo nepriklausomybę. Bet kokia kaina! Kiek tuščių vietų jaunimo gretose! Tų jaunų didvyrių atminimui, vieno iš jų — George Maduro, kuris žuvo koncentracijos stovykloje, tėvai, paskyrę pinigų tam, kad būtų sukurtas paminklas, simbolizuojantis Olandijos atsistatymą. Tas paminklas — Madurodam. Pelnas, kuris gausių turistų sunešamas, skiriamas studentų satorijai.

Ar tai neprimena mūsų brangios tėvynės likimo? O kad taip ir mes galėtume, nors savo širdyse atstatyti savo Madurodamą!

Haga (600,000 gyv.), nors nėra didžiausias krašto miestas, yra Olandijos sostinė. Prisišliejęs prie jūros, erdviai išdėstytas, su daugybe sodų, parkų ir kopų, šis miestas apsupa viduramžių laikų centrą, kur yra parlamentas ir įvairios ministerijos. Tas centras yra Hagos istorinė širdis, su tradicijo-

mis, kurios yra išsilaikiusios per septynis šimtus metų. Kiekvienais metais, rugsėjo trečią antradienį, karalienė Julijana atvažiuoja aukštinėje karieta, aštuoniais šyviais kinčyta, iš savo rūmų "Huis ten Bosch" (namai krūmuose) parlamento atidarymui, kuris įvyksta taip vadinamoj Riterių salėj. Tada senasis, niūrus, gotiškas pastatas pavirsta spalvinga pasaka!

Man armeniškai buvo malonu aplankyti Tarptautinio Tribunolo Rūmus, kur, kaip teisėjas, dirba vienas mano Ženevoj buvęs tarptautinės teisės profesorius. Šis pastatas yra nuošaliau miesto, didžiuliam parke. Tai pirmieji rūmai, pastatyti (1907-13 m.) organizacijai, kurios tikslas yra išlaikyti pasaulyje taiką. Žinomas Amerikos plieno pramonininkas Andrew Carnegie paaugojo pusantro milijono dolerių jų pastatymui, o 33 tautos prisidėjo įvairiomis brangiomis ir tiems kraštams būdingomis dovanomis.

Trys puikios gatvės jungia Olandijos sostinę su elegantišku kurortu Scheveningen, kur iš vienos pusės galima pamatyti sename žvejų kaime tradicinius rūbus — platūs ilgi, juodi sijonai ir baltos, su aukso sagomis prisegtos pakalkės, o iš kitos pusės — elegantiškam paplūdimy moderniškiausius tualetus.

Vienas iš būdingiausių Olandijos miestų yra Delftas (68,000 gyv.), pusiauakely tarp Rotterdamo ir Hagos. Užsienyje jis yra žinomas savo porceliano dirbiniais, kurių būna dvi rūšys: labiau žinomas yra tamsiai mėlynas raštas baltame fone, kiek mažiau — raudonas. Tai yra užsisvajojęs senoviškas miestas, su stilingais, siauručiais namukais ir liepomis apšodintais kanalais.

Namai dideliais langais

Olandiški namai nedideli ir siauručiai. Jie pastatyti ant smėlingos ir drėgnos žemės, kurią pirma reikėjo nusausinti, ir kur kiekvienas žemės centimetras yra brangenybė. Norint sutaupyti vietos, laiptai yra begalo statūs, ir baldai ar prekės gabenami iš gatvės pro langą. Dėl to ir langai tokie platūs. Tai tikriausia ir yra viena iš priežasčių, kodėl olandai mėgsta sėdėti namie prie lango, ir žiūrėti į pro skersai pastatytą veidrodį, kas dedasi gatvėje, nes, vieną kartą užlipus tokiais siaurais laiptais, nesinori lipti vėl žemyn. Bet gatvėje dažniausia niekas ypatingo neįvyksta, nes ir kiti sėdi prie lango ir žiūri gatvėn. Štai puikus įrodymas, kaip žmonių gyvenimas priklauso nuo žemės sudėties.

Jei manęs kas paklaustų, kas man Olandijoje labiausiai patiko, pasakyčiau — namai. Ir vandens keliai, kurie miestuose vadinasi "grachtais", o jungiantys dvi vietas — kanalais. Ir Vermer van Delft, ir savaime aišku — gėlės. Bet, kadangi pradėjau nuo namų, tebūnie namai. Namai — raudonų plytų, su švariais, plačiais, baltai apvedžiotais, įvairaus dydžio ir formos langais, pro kuriuos matosi pavyzdinga olandų šeima, sėdinti prie stalo lempų šviesoje. Ir gatvės priklauso namams. Jos yra tarytum koridoriai, jungia visą eilę kaimyninių namų, ir gal dėl to jos tokios švarios.

Taip atrodo senieji miestai: Delft, Gouda arba Leiden. Tačiau olandai yra pasiekę ir labai augstą moderniosios architektūros lygį; gal net tokį lygį, kurį kitos valstybės pasieks tik už šimto metų. Darbininkų kvartalai su plačiomis gatvėmis, parkais ir aikštelėmis vaikams žaisti; šviesių spalvų, erdvūs, saulėti namai su daugybe balkonų ir stikliniais fasadais.

Gėlių laukai

Keliautojas, kuris nori pamatyti Olandijos gėlių laukus, turi būtinai važiuoti pro Lisse ir sustoti Keukenhof'e. Kadaisė buvęs Ba-

Vanda Augustaitytė, šio straipsnio autorė, Haagoje, Madurodamo, kur yra pastatytas miniatiūrinis miestas.

Volendam tautiniuose drabužiuose. Iš kairės į d.: V. Augustaitytė, šio straipsnio autorė; V. Augustaitienė, D. Augustaitytė ir olandas.

varijos princesės Jakobėjos dvaras, su didžiuliu parku, šiandien — žavingas gamtos kampelis, kuriame kas pavasarį pražysta tūkstančiai įvairių rūšių ir spalvų gėlių. Jau kovo pradžioje pradeda kaltis iš sustingusios ir šaltos žemės pirmieji krokusai. Jų geltoni, violetiniai ir balzganai kilimėliai kukliai klojasi pavasarėjančio parko pakraščiais. Kiek vėliau prie jų prisideda geltoni narcizai, erdviau išsisklaidę žaliuojančiose pievelėse. Paskutinės ir gražiausios pavasario gėlės pražysta visam pasaulyje išgarsėjusios Olandijos tulpės. Jų tiek daug rūšių, kad sunku būtų ir aprašyti visas spalvas ir formas, bet originaliausias yra Keukenhof'o šiltnamys, į kurį įėjus, žiūrovui tiesiog užima kvapą. Tą šiltnamį galima būtų pavadinti net gėlių muziejumi, nes kai kurios tulpių rūšys yra tokios neregėtos, lyg ne gamtos, o sodininko-mėninko sukurtos. Krito man į akį juodos, aukštos, kaip šampano taurės tulpės, su violetiniais krašteliais; įdomios buvo ir skaisčiai raudonos, dubenėlio formos, pavadintos Čardašinės — ugningo vengriško šokio vardu. Mačiau taip pat ir blankias, išblyškusias tulpes, aristokratais vadinamas. Netrūko ir Ritos Hayworth, ir taip pat — mano didžiausiam nusistebėjimui — West Point; kad jos jau taip militariškai būtų atrodžiusios, negalėčiau pasakyti. Tačiau žiedai buvo nepaprastai dideli, ant labai aukštų stiebų, aukso spalvos, su iškarpytais, atverstais lapais (uniformos atlapai?).

Išvažiavus iš Keukenhof'o, matosi grynai ūkiško pobūdžio gėlių laukai; raudonos, geltonos, baltos, violetinės juostos. Kadangi olandai daugiausia eksportuoja tik tų gėlių svogūnus, tai per patį žydėjimą negailestingai nuraško gėlių žiedus ir meta juos ant šiukšlių krūvos, kur jie supūva. Skaudus vaizdas, kuris, vienok, dabar rečiau pasitaiko, nes pastaruoju laiku sugalvojo iš tų gėlių pinti vainikus ir juos pardavinėti turistams, kurie jais apsikabinėja mašinas. Tai gi, jei kam nors tektų pamatyti narcizais apvainikuotų mašinų eilę, tegul nemano, kad tai olandiškos vestuvės.

Kova su jūra

Olandija — Nederland — žemas kraštas, nes didžiulė jos dalis guli žemiau jūros paviršiaus. Yra pasakys, kad Dievas sukūrė dangų ir žemę, bet nesukūrė Olandijos; olandai patys atkariauja žemę nuo jūros. Aš savo akimis mačiau, kaip jie tai daro. Važiuojant nuo Amsterdamo į rytus, aplink visą Zui-dersee galima stebėti, kaip vyksta nusausinimo darbai. Tam tikras ežero plotas atidalinamas pylimu. Ant to pylimo eina traukinukai, pakrauti švedišku granitu ir žeme, ir pylimas kas dieną ilgėja. Uždarius tą vandens plotą, kasamas per jį kanalas, kuriuo išleidžiamas vanduo. Vėjo malūnai, taip būdingi Olandijai, padeda išpumpuoti vandenį, ir jau maždaug po trisdešimt metų ant tos nusausintos pievos, kuri ten vadinasi "Polder",

ganosi juodmargės olandiškos karvės. Tų polderių valdžia neparduoda, bet išnuomoja penkeriems metams, po kurių, jei gerai ūkininkaujama, sutartį galima pratęsti. Žiūrint į pakelės sodybas su būdingais namų stogais (raudonos čerpės dengia gyvulių dalį, o mėlynos — gyventojų butą, nes gyvuliai ir žmonės gyvena po vienu stogu), sunku įsivaizduoti, kad prieš keletą dešimtmečių toj vietoj dar bangavo jūra.

Olandijos Venecija

Vienas iš romantiškiausių tos šalies kampelių yra **Giethoorn** — Olandijos Venecija. Į ją galima patekti tik laiveliais. Tai yra apsnūdęs kaimelis, su šiaudinėm pastogėm, mėšlų krūvom, vištininkais ir kiaulidėmis. Visos to kaimelio gatvės yra kanalai bei grioviai pilni vandens. Laivais važinėja žmonės, laivais vežamas šienas, karvės, ir pieno betonai. Kanalų pakraščiais vaikščioja ir pėsti žmonės, dauguma apsiavę medinėmis, geltonomis klumpėmis. Maži, smarkiai išlenkti tilteliai, kad valtys, pakrautos šienų, galėtų pro juos laisvai praplaukti, jungia krantines lengvesniam kaimynų susisiekimui.

Aplankėm ir **Amsterdamą**, Olandijos didžiausią miestą (865,000 gyv.). Senamiestis yra visas suraizytas kanalais (grachtais). Norint pamatyti jo visą grožį, patartina atsisėsti į vieną stiklu dengtą "vandens autobusą" ir paplaukioti gerą valandą visais grachtais. Šioje miesto daly gyvena turtuoliai pirkliai. Jų namai, išsilikę iš septyniolikto šimtmečio, dar matė Olandijos "auksinę epochą", kuomet turtai iš Rytinės Indijos plaukte plaukė į kraštą. Nėra nė vieno namo, kuris neturėtų po sparaš didelio kablo, kuriuo užtraukdavo prekes į viršų. Tie kablai būna prašmatniausių pavidalų, pav. liūto galva su iškištu liežuviu, paukštis ar stilizuota gėlė — žiūrint savininko skonio ir kišenės.

Vienas iš įdomiausių, ne tiek savo architektūra, kiek menine reikšme, yra Rembrandto namas, kuriame jis praleido savo laimingiausią gyvenimo laikotarpį su savo pirmąja žmona Saskia. Šiandien — tai muziejus su piešiniais ir eskizais. Netoli jo yra savo architektūra įdomiausias namas. Tai pats siauriausias namas pasculy, nes išskėtus rankas, jį galima apkabinti. Jis turi tik vienas duris ir virš jų vieną langą, užimantį visą jo sieną.

Olandijoje yra apie 200 muziejų. Įdomiausias ir didžiausias iš jų

Romualdas Kisieliūs

DANGORĖŽIŲ ŠEŠĖLIUOSE

*Dangorėžių šešėliuose užgęsta mano dienos,
Sudūžta visos viltys, svajonės ir sapnai.
Apilink besielės minios ir šaltos mūrų sienos,
Aplink vien šimtaaukščiai padangių milžinai.*

*Gatvėmis skuba žmonės, autobusai, mašinos,
Trukšmingai veržias, teka gyvenimo srovė.
Čia saulės spindulėliai nukritę ant vitrinų
Žaidžia, spindi ir tviska, lyg būtų jie gyvi...*

*Bet vėl šešėlių pirštai paliečia saulės veidą,
Ir gęsta tada viskas—diena ir spinduliai.
Išblyškęs ir pailsęs, stoviu rankas nuleidęs,
O prieš akis man tiesias nežinomi keliai...*

*Pro mane skuba minios jieškoti laimės lobių,
Ir aš srovės pagautas skubu su jais tenai.
Dangorėžių šešėliuos užgęsta mano dienos,
Sudūžta visos viltys, svajonės ir sapnai...*

REKLAMŲ LIEPSNOJE

*Reklamų liepsnoj dega paskendęs visas miestas,
Kančia ir meilė gimsta reklamų liepsnoje.
Gyvenimas čia auga. Gyvenimas čia miršta.
Čia savo žiedus skleidžia mūs ateitis nauja.*

*Kasdien mūs sunkios pėdos praeina čia iš ryto,
Kasdien tos pačios pėdos sugrįžta vakare.
Suvargę ir pailę mes skubam į rytojų,
O mūs rytojus dega reklamų liepsnoje...*

yra Amsterdamo Rijksmuzeum. Garbingiausią vietą užima atskiroj salėj pakabintas Rembrandto paveikslas "Nakties sargyba". Lyg kokioj kopyčioj, stovi tylūs, susikaupę įvairių tautybių žiūrovai prieš šį Olandijos garsiausią paveikslą. Čia neįmanoma išvardinti visų tapytojų, kurių kūriniai puošia muziejų, tačiau norėčiau paminėti Vermeer van Delft ir jo tapybos skaistumą. Jis priklausė prie taip vadinamų "mažųjų tapytojų" grupės kuri tapė mažus paveikslus, tinkančius į mažus olandiškus namukus. Jie vaizdavo kasdieninį gyvenimą: papjautą antį ant virtuvės stalo, seną garbingą dėdę, ūkininkus per pupų šventę, karves ganykloj arba laivą jūroj. Amsterdamas yra gyvas prekybos miestas. Jo smarkų judėjimą dažnai trukdo dviratininkai, kurie ne tik pavieniui, bet ir ištisom gaujcm, tarytum kokie vabzdžiai, užplūsta gatves. Jie turi specialias

vietas dviračiams pastatyti. Tai plaukiojančios pašiūrės ant kanalų. Olandijoje yra iš viso 2,5 mil. dviratininkų. Teko matyti vienuoles, važiuojančias dviračiais; ūkininką, traukiantį prie virvės pririštą karvę iš paskos; darbininką, valgantį pusryčius; ir išimylėjusias poreles, važiuojančias greta, susikibusias rankomis.

Šalia dabartinės Olandijos yra dar ir taip vadinamoji "senoji Olandija". Tai žvejų kaimas Volendam pusiasaly. Ten vyrai nešioja plačiausias kelnes, moterys — margus, dryžuotus sijonus ir baltas mezginines kepuraites. Turistai juos fotografuoja, menininkai piešia, ir jie iš to pragyvena. Niekad jie nebeplaukia į jūrą žvejoti. Jų gyvenimas yra daugiausia teatralinio pobūdžio. Jie visi moka angliškai, vokiškai ir prancūziškai ir turi iš valdžios leidimą pardavinėti klumpes, mezginius ir kitus suvenyrus.

PINTŲ vielų narvelio nelaisvėje gyvena kanarėlė. Jos visad tvarkingai suklostytos plunksnos turėjo šviežių apelsinų spalvą, o mažoje gerklytėje slėpėsi tūkstantis skardžiausių melodijų. Narvelis kabojo svečių kambaryje prie pat lango, dėl to kanarėlė pro plonutį užuolaidos mezginį galėjo sekti nesibaigiantį gatvės bruzdėjimą ir kartu jaustis pakankamai saugi, nes juodasis katinas dar nebuvo išmokęs jos pasiekti. Laiminga savo nelaisvėje buvo maža paukštė: jos gūžys neįtūtė alkio, o lėkštame indelyje niekuomet netrūko tyro vandens. Retkarčiais besišypsančių akių mergaitė praverdavo narvo duris, kviesdama ją pamankštinti

sparnus kambario erdvume, pasisupti liaunose mirtų viršūnėse. Žinoma, mirtos reikšdavo griežčiausią protestą, bet paukšytei patikdavo jas erzinti.

Su gėlėmis, kurių čia augo tiek daug ir įvairių, apelsinų spalvos kanarėlė nelabai sugyveno. Jos jaučėsi pilnateisės kambario šeimininkė, daug ilgiau jame stovėjusios, be to, kanarėlė niekaip nepajėgė prisiminti painius gėlių vardus ir bent trumpas jų gyvenimo istorijas. Šiek tiek mandagiau elgėsi vešli afrikietiška žibuoklė, kurios vazonas stovėjo ant palangės po pačiu narveliu, bet ji buvo tokia kuklutė ir nedrįso ginti paukščio bylos gėlių teisme.

Tačiau kanarėlės sparnai buvo silpnoki, skraidyti nepratę, o lapuotųjų gyventojų nedraugiški žvilgsniai greit įkyrėdavo, dėl to ji skubėdavo susirasti atviras narvo duris ir nutūpdavo pailsėti pačioje augščiausioje kartelėje.

Rytai ji pirmoji sveikino saulės spindulius ir smalsiai stebėjo nenoromis bundantį miestą. Žaliojo jovaro šakose bene nuo pusiaunakčio čirškė, derėjosi ir striksėjo žvirbliai, tartum aplinkinių namų gyventojos vaisių pardavėjo vežimui gatvėje sustojus. Apelsinų spalvos kanarėlė žvirblių bičiulystės vengė, nes jie buvo pilki lyg naujai sukasta žemė, o savo nesiliaujančiu čirškavimu skaudino muzikalesnio padaro ausį. Kai kartais koks užsispyrėlis pro atvirą langą būtinai mėgino užvesti kalbą, kanarėlė, mandagiai atsiprašiusi, atsimindavo kokių skubų reikalą kitame narvo šone. Tačiau jai patiko piemeniškas špoko švilpavimas. Retkarčiais, apsidairiusi ar kas negirdi, net pati mėgindavo išraižyti jo nerūpestingą melodiją, gi progai pasitaikius, su žaliojo jovaro inkile gyvenančia špokiene, net ilgokai praplepėdavo. Špokams ji jautė savotišką giminybę, nes jie taip pat gyvena žmonių darbo inkile.

Kai namuose šiek tiek aptildavo ryto ruoša, o pro atvirą langą, vėju atjojęs, šviesos pluoštas spindinčiais pirštais nuglostydavo kambarinių gėlių lapus, kanarėlė neiškęsdavo ir prapliupdavo tokia skaidria daina, kad net tinginės dulkės pakildavo nuo baldų ir imdavo suktis šviesos ruože.

— Neišmanėlė, — liūdnamai linguodavo lieknutės mirtų viršūnės ir tamsialapė fuksija, suvirpėdavo raudoname vazone.

— Kaip ji gali čiulbėti narve uždaryta? — pasipiktinęs sušniokėdavo storulis kaktusas.

— Jei aš būčiau paukštis, niekuomet nelaisvėje snapo dainai nepraverčiau, — tvirtai nusprendėdavo vijoklės. Jos amžinai skųsdavosi gimtųjų paupių ilgėsiu ir per mažų vazonų spaudžiamomis šaknimis.

— Taigi, ar negalėtū sau kambaryje laisvai skraidyti, — pasiskubindavo pridurti juodasis katinas, žvaliai primerktomis akimis sekdamas kiekvieną paukštės judesį.

Tačiau apelsinų spalvos kanarėlė buvo dar labai jauna ir, nepažinusi kitokio gyvenimo, nemokėjo skūstis savo dalia. Linksma ir patenkinta jautėsi maža paukštė iki viena dieną miestan sugrįžo pavasaris.

Žmonių drabužiai ūmai pasidarė margi, o berniokai ėmė vis dažniau pamėgdžioti špokus, švilpaudami kikenančių mergikių būreliams. Visi pašaliai skendo naujos žolės potvynyje, ir darželių tulpės skėtėsi lyg įvairiaspalvės taurės ant iškilingų pietų stalo. Net žvirbliai surimtėjo, rūpesčiais užsiėmę, jeigu neskaityti visiškai nedžentelmeniškų peštynių dėl kokios šmaikštesnės žvirblaitės dėmesio. Juodasis katinas vis rečiau snaudė narvelio papėdėje, grįždamas namo tik suvelto kailio ir puikybės išsigydyti. Kambarinės gėlės taip pat skubėjo ruošti pavasario pokyliui. Mirtos apsikaisė šviesiomis atžalomis, afrikietiška žibuoklė išsiaugino visą puokštę mėlynų žiedukų, o vijolės nustojo dejuoti, nes jas šeimininkė per-

sodino į daug didesnius vazonus. Mažoji kanarėlė sekė taip staigiai besikeičiančią aplinką ir suprasti neįstengė. Ji kasdien tebetraukė savo seną dainelę, snapu skaičiavo indelyje grūdus arba kiurksojo ant kartelės, galvelę sparnu užsiklojusi.

Ir taip vieną dieną ant praviro lango kraštelio nutūpė paukštis. Jo plunksnos žėrėjo mėlyna spalva tarsi augštojo dangaus sklypelis būtų atitrūkęs ir nusileidęs ant palangės. Paukštis, paniekinančiai peržvelgęs kambarines gėles, visu juodų akių žvilgsniu smigte susmigo į nustebusią kanarėlę. Ši pakreipė galvelę į vieną, paskui į kitą pusę, atyždziai apžiūrinėjo atvykėlį ir, nenorėdama pasirodyti nemandagia, sumurmėjo pasveikinimą.

— Sveika, — trumpai atsakė svečias, vis nenuleisdamas nuo jos akių.

— Graži diena, — vėl mėgino jį kalbinti kanarėlė, jausdama, kad pradeda rausti po apelsinų spalvos plunksnelėmis.

Vietoj atsakymo mėlynasis paukštis atvertė augštin galvą, ir iš jo gerklytės pasiliejo tokios nuostabios giesmės aidai, kad paukštytės širdis ėmė greičiau plakti, o iki šiol patogus narvelis pasidarė dusinančiai siauras.

— Skrisk su manim, mažoji paukšte, ir spindėk dangaus platybėje savo šviesiomis plunksnomis, — suokė jis. — Ištroškę mes gersime rasą nuo baltojo narcizo žiedo ir būsimė sotūs žydinčių alyvų kvapų.

Kanarėlė tvirtai užmerkė akis ir gaudė kiekvieną mėlynojo paukščio žodį, bijojo prarasti net tyliausią melodijos aidą.

— Kad žinotum kokios švelniai supančios yra pavasario vėjo rankos, kokius burtus murma tyras upe-liuko vanduo, saulėlydy besitaškydamas.

Ji dar niekuomet nebuvo girdėjusi tokios dainos ir besiklausydama pajuto atradusi stebuklingąjį pavasario raktą. Staiga suprato ką sako margas tulpių raštas šviesioje žolėje, kodėl žvirblių tauškalai prarado nemalonų aštrumą ir dėl ko juodasis katinas grįžta namo, apdraskytomis ausimis. Pilnu pasitenkinimo žvilgsniu kanarėlė atsisuko į kambarinių gėlių būrį, mėgindama atspėti, kokį įspūdį joms daro nepažįstamojo svečio daina ir, kai vėl atsigrižo į langą, mėlynasis paukštis buvo dingęs.

— Sugrįžk! — sucipo išsigandusi kanarėlė. — Kur gi tu dingai? — bet tik dangus žydavo pro sodrius jovaro lapus, tik ant palangės virpėjo maži žibuoklės žiedeliai. Nuleido galvelę paukštė, susitraukė pačiame giliausiame narvelio kampe. Jos širdyje tebeaidėjo mėlynojo paukščio daina, ir budo ten plačiųjų tolių ilgesys, kerojo liūdėsio daigai.

Tada nusišypsojo pro dyglius storasis kaktusas, prisiminęs aną pavasarį, kai jis mėgino sužavėti ilgakaklėje vazoje įmerkta rožę. Tačiau kitą dieną neatsargus vėjas nukrėtė purpurinius mylimosios žiedlapius, ir jo meilė baigėsi nelaimingai.

— Vargšė kanarėlė, — sušnarėjo smulkūs mirtų lapeliukai. — Tas bastūnas visą jos ramybę nusinešė.

— Sakau, prieš tokius turėtų būti įstatymas! — pastebėjo fuksija, kuri stovėjo prie pat lango ir skaitėsi daugelio dalykų žinovė.

— Ir dar net ne tos pačios giminės! — neiškentė savo žodį neįterpusios vijoklės.

Tik afrikietiška žibutė svajingai šypsojosi visais žiedais. Ji buvo nepagydoma romantikė, be to, turėdama didelę silpnę mėlynai spalvai, žavėjosi svečio plunksnomis ir ilgesinga jo daina.

Kai pagaliau visos gėlės jau buvo išreiškusios savo nuomonės bei pasipiktinimą, ant palangės vėl atsirado netikėtasis svečias. Mažame snape jis atsinešė tik ką prasiskleidusį obels žiedą, kurį vargais-negalais įgrūdo pro narvo pinučius prie pat nusiminusios kanarėlės kojų. Apelsinų spalvos paukštės džiaugsmui

nebuvo ribų. Ji net nežinojo, ar daugiau džiaugtis mėlynojo atklydėlio sugrįžimu, ar stebėtis niekad neragėtu rausvu žiedeliu, ir, palietusi pačiu snapelio galu dovanotąją gėlę, prapliupo pačia džiaugsmingiausia padėkos daina. Mėlynasis paukštis klausėsi primerkęs akį, pakreipęs į šoną žvilgančią galvą, tu-pėjo nejudėdamas iki ji pabaigė.

— Skrisk su manimi, apelsinų spalvos kanarėlė, — pragydo tada jis. — Mes susuksime lizdą obels šakose ir išklosime jį kvepiančiais žiedais.

— Bet aš nemoku lizdo sukti, — šiek tiek susirūpino kanarėlė.

— Vakarui atslinkus, galėsime didžiutis savo darbu ir, kai užtrauksime sutartinę, dar daugiau iš laimės paraus obels žiedai, — suokė paukštis lyg jos neišgirdęs.

— Tur būt, labai sunku nulipdyti neblogą lizdą? — mandagiai pasiteiravo kanarėlė.

— Nežinau, — susimąstė paukštis. — Niekada mėginti neteko. Matai, aš iki šiol gyvenau tėvų lizde, — truputį nedrąsiai prisipažino. — Tikiu, kad abudu vis sugebėsime.

— Be abejo! — pasiskubino užtikrinti kanarėlė pati nustebdama, atradusi savo balse naują, dar negirdėtą gaidą.

— Skrisk su manimi, — ragino mėlynasis paukštis, pagavęs tos gaidos skambesį. — Tik ištiesk sparnus, ir pasinersime gyvybe alsuojančioj pavasario dienoj.

Kanarėlė nejučiomis išskėtė apelsinų spalvos sparnus, suplasnojo pora kartų, pakilo nuo kartelės ir... nudribo ant narvelio grindų. Greit pašokusį dar kartą trenkė visa mažos krūtinės jėga į narvo šoną, bet vėl krito žemyn.

— Leiskit! — sušuko velininiams virbalams. — Prašau, išleiskite mane! — klabeno siaurąsias narvelio duris.

Tada nusišypsojo pro dyglius storasis kaktusas, prisiminęs aną pavasarį...

Nerima Narutė

BANGOS

RAMU. Šilkinė jūra.
Bangų gifūro mėlynuoja juostos,
Pripuolę glaudžia gelsvą kranto smėlį
Ir apkabinę pabučiuoja žemės vėsų skruostą.

Pabėga, traukiasi tolyn,
Laukinio žaismo sukurin,
Žalioj gelmėje jūros vidurin.
Vėjelis, tiesdamas rankas,
Sudraiko perlamutrinės kasas
Ir žalsvą bangą glamonėja.

VASARA

AUKSINĖ liepsnojanti burė
Dangaus mėlynam vandenyne
Vėl vynu nugirdė užbūrė,
Žieduose žemę išpynė.

Vidurdieniai miško koplyčia
Vingiriais ir gailiais pasmilkė,
Vėl beržų buluoja trinyčiai,
Ir eglės milais apsilvilkę.

Vėl kaimai sukviesti į talką —
Po derliumi žiemkenčiai klūpi,
Eik, brisk į rugiagėlių valką —
Aguonų liepsnojančią upę.

Nes vasara pakeitė viską
Žieduotam akivarų ploty,
Ir saulės liepsnojančią diską
Vidurdieniui liepė kilnoti.

DELČIA

LAŠA minutės — išsilieja jūra.
Krantuos apkurtusi ramybė stovi.
Naktis panteros žingsniu eina,
Jos rankoj sidabriniai raktai.
Šviesa užpūsta...
Auksinis kielikas išgertas,
Išgertas paskutinis vyno lašas,
Paskutinė žemės skausmo ašara.

— Kodėl nenori skristi su manimi? — nesupratęs stebėjosi paukštis. — Palik savo narvą ir skubėk, nes sutemus mes nerasime tinkamos šakelės lizdui sukti.

Mažoji kanarėlė mėgino dar ir dar kartą. Daužėsi nesuskaitomą daugybę kartų, liūdnei cypsėdama, skundėsi gražiaplunksniui svečiui, maldavo kambarinių gėlių pagalbos.

— Dar prisimuš ta neišmanėlė, — susirūpino mirtos.

— Kur tas valkata katinas dingo, kai labiausiai reikia, jo nėra, — jaudinosi fuksija. Kaktusas grėsmingai pašiauštais dygliais mėgino išgąsdinti mėlynąjį paukštį, o kuklioji žibuoklė vos neišsprūdo laukan, stengdamosi uždaryti langą.

Visą dieną blaškėsi mažoji kanarėlė, ir ant palangės padrąsinančiai čiulbėjo svečias. Kai šešėliai nutįso per įkaitusią gatvę, namo parsibastė katinas ir nubaidė mėlynąjį paukštį, nespėjusį nei tinkamo atsisveikinimo kanarėlei iščiulbėti. Ji ilgai tylėjo susitraukusi narvelio kampe iš nuovargio bei liūdėsio nepajėgdama net ant kartelės užsirangyti. Tyliai stūksojo nusiminę gėlės, nemokėdamos ištarti tinkamų

paguodos žodžių. Tik pro langą išivogęs tyras pavasario vakaras viską suprato. Jis vėsiu pirštu palietė paukštytės snapą, švelnutėliu dvelkimu suglostė pašiauštas, sulamdytas plunksnes ir pasilenkęs ilgai, ilgai šnibždėjo į ausį tik jai vienai tegirdimus žodžius.

Tada apelsinų spalvos kanarėlė pakėlė galvą, papūtė gurklelį, ir, užsirangiusi į pačią augščiausią narvo kartelę, pragydo, kaip dar niekuomet giedojusi nebuvo.

— Dabar žinau, kodėl pasaulyje reikia laisvai skrajojančių žydrųjų paukščių ir narveliuose uždarytų kanarėlių, — čiulbėjo ji. — Man skirta regėti melodiją tarp narvo pinučių, kad gamtos harmonija būtų pilnai išbaigta. Jaučiau laimę kadaise, rodos, jau labai seniai, nepažinusi plačiųjų tolių ilgesio, tačiau mano giesmė dabar gilesnė, įgavo prasmę, nes širdis pažino nerimą.

Ilgai vėžioje vakaro prieblandoje giedojo maža apelsinų spalvos kanarėlė. Ir kai paskutinės dainos aidas nuskrido pro langą ten, kur žydinčios obels šakose ramiausiai snaudė mėlynasis paukštis, kambarinių gėlių lapais varvėjo sodrūs rasos lašai.

ATEITININKŲ VEIKLOS FORMOS

VĖLIAVA

STASYS YLA

Istorija * Apybraiža * Šventinimas
* Vartosena * Apdovanojimas *
Perdavimas

“Vėliava įvaizdina organizacijos veidą ir simbolizuoja jos esmę. Vėliava reiškia pastangų organizavimą. Ji sutelkia, drausmina, padrašina, įtaigoja, įpareigoja. Vėliava reikalauja linkmės į viršų: kilti augštin, nuolatos kopti, galutinai laimėti” (AI '33, 159). “Vėliava sujūdina mūsų širdis, virpina intimiausias mūsų prigimties stygas” (M. de Munnick, R '22, N 2).

Vėliava išreiškia bendrą, viešą, organizuotą kovą už idealus. Kas kovoja, turi vėliavą, ir kas turi vėliavą — tas įpareigotas kovoti. Vėliava yra idėjinio kovingumo ženklas.

ISTORIJA

Pirmoji ateitininkų (katalikų studentų) vėliava buvo pagaminta užsienyje, Liuveno universitete (Belgijoje). Studentų pasirodymų metu ji buvo nešiojama kaip “Lietuvos” draugijos atstovė. Kai šios draugijos nariai baigė studijas ir naujų kandidatų nebeatsirado, vėliava buvo perduota saugoti lietuviams katalikams studentams Friburgo universitete (Šveicarijoje). 1920 metais, ateitininkų dešimtmečio sukakties proga, ši vėliava buvo parvežta į Lietuvą. Tų metų konferencijoje, vykusioje Kaune, Liaudies namų salėje ji buvo iškilmingai pagerbta. Per posėdžius ji stovėjo už prezidiumo stalo.

Ši vėliava buvo trispalvė, šilkinė, su išsiuvinėtais įrašais: Lietuva, Liuvėnas. Vėliau ji buvo priklausta Ateitininkų namų svetainėje, šalia kitų vertingų ateitininkų praeities ženklų.

Pirmoji Lietuvoje įsigytoji (1922) buvo Stud. At-kų Kuopos vėliava. Po dviejų metų (1924) savo vėlia-

vą įsigijo Kauno Studentų Ateitininkų Draugovė. Toliau savas vėliavas taisėsi atskiros studentų korporacijos ir moksleivių kuopos.

APYBRAIŽA

Ateitininkų ceremonialas, priimtas 1927 metų reorganizacinėje Palangos konferencijoje, nustatė šią vėliavų formą:

Dešinioji pusė (žiūrint nuo koto į vėliavos galą) yra tos pačios spalvos, kaip ateitininkų ženklo vidurio spalva: moksleiviams žalia, studentams raudona, sendraugiams geltona. Šiose spalvose išsiuvinėjamas ateitininkų ženklas ir šūkis “Omnia instaurare in Christo”.

Kairioji pusė negali būti ištisai kitos sąjungos spalvos. Ji turi būti dviejų spalvų derinio; geriausia derinio proporcija $\frac{1}{2}$ ir $\frac{1}{2}$, bet galimos įvairios sudėjimo formos. Šioje (kairėje) pusėje įrašomas kuopos, korporacijos ar skyriaus vardas.

Vėliavos medžiaga gali būti įvai-

ri. Tai priklauso nuo vieneto noro ir išgalių. Gražiausios vėliavos vilnonės arba šilkinės.

Kotas neilgesnis kaip 280 cm, o jo spalva natūralus medis gelsvo atspalvio. Koto viršūnė gali būti metalinė ar medinė — tautinių (Gedimino stulpų, stilizuotų tulpių ir pan.) ar religinių simbolių formos. Kiti pagražinimai — spurgai, apvedžiojimai ir kita — priklauso nuo vieneto skonio ir išgalių.

Kiekvienas ateitininkų vienetas stengiasi įsitaisyti savo vėliavą.

ŠVENTINIMAS

Pirmininkas atneša į bažnyčią vėliavą, susuktą gulsčioje padėtyje. Prieš šventinant, ji išsukama ir paduodama kūmams, kurie pasta-to ją ant grindų, palenktą į altorių. Taip ji laikoma per šventinimo apeigas. Po to ji atitiesiama ir perduodama pirmininkui, kuris, priklaupęs pabučiuoja, paima į savo rankas, palenkia prieš altorių,

Melbourno ateitininkų vėliava

paskui palenkimu sveikina kitas dalyvaujančias vėliavas. Šios atsako, pasvirdamos ir paliesdamos naujosios pašventintosios koto viršūnę. Pašventintąją vėliavą per visas pamaldas laiko pats pirmininkas arba perduoda vėliavininkams. Iš bažnyčios ši vėliava išnešama pirmoji, paskui kitos.

VARTOSENĄ

Kaip garbės ženklas, vėliava laikoma garbingiausioj vietoj: prie garbės stalo, bažnyčioj — šalia altoriaus. Ji gerbiama atsistojimu, įnešant ar išnešant. Būti vėliavininku, nešėju ar palydovu yra garbės pareiga. Tokia pat visų pareiga būti ten, kur yra vėliava — minėjimuose, eisenose, pamaldose, laidotuvėse.

Minėjimuose arba iškilminguose susirinkimuose vėliava įnešama, garbės prezidiumui užėmus vietas ir visiems sustojus. Ji laikoma už garbės prezidiumo narių; jei būtų keletas vėliavų, jos išrikiuojamos vienoje eilėje, garbingiausiąjai paliekant vidurį. Garbingiausioji vėliava yra ta, kuri seniausia, žiūrint kuopos įsisteigimo, arba turinti daugiau garbės žymenų (juostų).

Eisenoje tarp kitų vėliavų pirmoji vieta skiriama seniausiai ar garbingiausiąjai. Vėliava nešama ant dešiniojo peties; tik įeinant į bažnyčią ar salę, o taip pat pasirengiant sveikinti — nešama statmenai. Negalint visiems vėliavininkams praeiti kartu, dešinysis palydovas eina prieky, kairysis užpakaly vėliavnešio.

Vėliava, pasitikdama kitą, sveikinasi, nusilenkdama 60 laipsnių kampų, mažiausia 10-15 žingsnių atstume.

Vėliavos palydovai — nariai eina po du, tris ar keturis — pirma mergaitės, paskui vyrai — į priekį jaunesnės bei jaunesni: kandidatės-ai, jaunesniosios-nieji nariai ir t.t. Eidami nesikalba. Jei vėliava grįžta iš eisenos išskleista, visi palydi ją į tą pačią vietą, iš kur ji buvo išnešta. Jei nariai, kurie neitų eisenoje, sutiktų ją pranešamą gatvėje, nusiima kepurę, o mergaitės nusilenkia.

Bažnyčioje vėliavininkai, nešdami vėliavą, jei dėvi uniformines kepuraites, jų nenusiima. Atėjus iki presbiterijos, vėliavininkai sustoja ir vėliavnešys palenkia vėliavą prieš altorių 40 laipsnių kampų, o palydovai tuo metu dešiniu keliu priklaupia. Jei vėliavą lydėtų nariai rikiuotės būdu, taip pat kartu su vėliavos palydovais priklaupia. Šiems atsistojus, vėliavnešys palenkia vėliavą į kairę ir dešinę ir eina į skirtą vietą. Taip pat daroma įeinant iš bažnyčios.

J. Sakalas

MOKYTOJO SUDIE

SUDIE, mažytės mano draugės!
Mum buvo gera, širdys džiaugės
Ir plakė taip stipriai kartu.
Mum švietė meilės spinduliai.
Dabar mūs skiriasi keliai:
Aš eisiu vienu, jūs — kitu.

Kaip vėjas pralėkė mūs dienos.
Aš išeinu, jūs liekat vienos.
Štai rieda ašara tyli.
Reik liūdną pasakyt sudie.

Neverk ir neliūdėk, širdie!
Nors būsim už kalnų toli,
Kai vakaras jus gaubs pavėsiu,
Mintim jus aplankyt skubėsiu.
O kai bus metas baigt sapnus
Ir saulė suliepsnos rytuos,
Jam angelai sutrimituos ir
Ir plėstels didelius sparnus.

Jei vėliava viena, ji laikoma presbiterijos viduryje, tiesiai ties altoriumi. Jei jos dvi — pasitraukia į dešinę ir kairę, jei keturios — dvigubuoja viena už kitos šonuose, garbingiausioms paliekant vietą arčiau altoriaus.

Palaiminimo metu ir per pakylėjamą vėliavos palenkiamos 45 laipsnių kampų. Vėliavnešys palenkia galvą, palydovai klaupia abiem keliais. Vėliavininkai, jei yra reikalingas, keičiasi po pamokslą ir per komunią.

Laidotuvėse — ateitininko ar tautai nusipelnusio asmens dalyvaujančiai vėliavai prie koto viršūnės pririšamas juodas kaspinas vėliavos ilgio ir 15-20 cm pločio; tuo atveju kuopos pasižymėjimo kaspina nurišami. Vėliavininkai būna taip pat su gedulo ženklais. Bažnyčioje mirusiojo ateitininko kuopos vėliava laikoma prie karsto, ties mirusiojo galva; jei tuo metu dalyvauja kitos vėliavos, jos laikomos presbiterijoje — tokia tvarka, kaip per kitas pamaldas. Mirusiojo nario karsta leidžiant į duobę, vėliavos nuleidžiamos tiek, kad paliestų karstą.

APDOVANOJIMAS

Už kuopos nuopelnus vėliava gali būti apdovanojama tautinių raštų juosta. Apdovanoti gali MAS centrinė valdyba, studentų bei sen draugių sąjungos ar AF Valdyba.

Apdovanojimo apeigos rišamos su iškilmingu susirinkimu. Perskaitomas nutarimas — aktas ir jis įteikiamas kuopos pirmininkui. Šis perima vėliavą iš vėliavnešio, išneša ją, palydovų lydimas į priekį — prie garbės prezidiumo, palenkiant 45 laipsnių kampų ir laukia, kol dovanos teikėjas užriš juostą koto viršūnėje. Tuo metu perskačius aktą, visi dalyviai gerbia vėliavą atsistodami. Kitos iškilmėse dalyvaujančios vėliavos sveikina pagerbtąją, nusilenkdamos 60 laipsnių kampų. Po to pirmininkas perduoda vėliavą vėliavnešiui.

Vėliavų apdovanojimui bei jų apeigos atliekamos sąskrydžiuose, konferencijų ar kongresų metu.

PERDAVIMAS

Federacijos ar sąjungų vadovybėms keičiantis, iškilmingųjų posėdžių metu vėliavos, kaip organizacinės kovos tęstinumo simbolis, gali būti vieno pirmininko ar vado perduodamos kitam.

BIBLGR.: DeMunnynck M., Pralkalba, pasakyta palaiminant lietuvių studentų vėliavą (Fribourge, Šveicarijoje), R '22, N 2. — Šalkauskis St., Ateitininkų vėliavą pašventinant, AI '33, 159. — Tamošiūnas, J., Už Kristaus vėliavą, At '1, N 10. — Ateitininkų Ceremonialo statutas, At '28, N 4. — MAS Ceremonialo statutas, Ak '49, pr. —

VASARĄ PASITINKANT

Pradedant vasario mėn. numeriais, didieji žurnalai gundo ir vilioja mus įvairiomis atostogavimo galimybėmis. Vienas siūlo, prisipylus pilnus bakus benzino, patraukti nuosavomis mašinomis skersai šiaurinės Amerikos kontinento. Antras visu dešimčia puslapių rekomenduoja įvairias istorines pagarsėjusias Naujosios Anglijos vietas. O kur ir besuskaičiuosi visus įmantriausius ekskursijų planus ir laivo keliones pro Kubą, Haiti, Puerto Rico, Bahama salas ir kitus Karibų jūros rojus.

Visų šių vilionių akivaizdoje, tikrai liūdnoje padėtyje atsistoja studentas. Nuo rugsėjo iki birželio begraūžęs mokslo knygas ir bėsisukinėjęs tarp laboratorijos aparatų, aišku, ir jis norėtų, sėdęs lėktuvan, po keliolikos valandų nutūpti Havajuose. Bet kur gi — reikia vasarą dirbti, kad sekantį semestrą būtų už ką knygas pirktis.

Kadangi tik labai nedidelis studentų skaičius, vasarai atėjus, gali sau leisti pasinerti Atlanto, Pacifico ar Michigano ežero bangosna ir teišlįsti rugsėjo 12 ar 13 dd., tad, pamiršę juos, pažvelkime kaip gali įdomiai ir naudingai atostogas praleisti vasarą dirbantis studentas.

Naudingai? Ar gali dar kilti klausimas apie naudingumą, kada visą vasarą žmogus dirbi tam, kad kitais mokslo metais galėtų be piniginių rūpesčių atsiduoti studijoms? O vis dėl to, bedirbant vasarą, besiekiant materialinės naudos, dažnai pamiršamas dvasinis vasaros atostogų aspektas.

Šioje vietoje ir norėtųsi kiek ilgiau staptelti. Ne paslaptis, kad dauguma lietuvių studentų, studijuojančių Amerikos un-tuose, yra pasirinkę griežtąsias mokslo sritis. Humanitarinių kursų, tiesa, pasitaiko tarp jų. Bet tai retos išimtys. Ir tokiu būdu daugumai mūsų istorijos, sociologijos, literatūros, muzikos ir tapybos pažinimas būna labai atbukęs. Ypač paskutiniiais semestrais, be specifinių fizikos, chemijos, biologijos bei matematikos vadovėlių, studento akis retai

užkliūva už grožinės literatūros puslapių. Ir tikrai, semestro metu tai beveik neįmanoma. Čia nekalbama vien apie lietuvių literatūrą — jos situacija tiesiog skandalinga. Beveik tokia pati tragedija vyksta ir su vokiečių, prancūzų, rusų ir anglų literatūros skaitymu. Nebėra laiko nei Goethei, nei Mauriacui, nei Dostojevskiui, nei Šekspyrui; ką jau bekalbėti apie mūsų Donelaitį, Vaižgantą, Maironį, Krėvę ar naujuosius rašytojus.

Jei semestro metu maža tėra laiko grožinei literatūrai, tai vasaros metu jokių atskalbinėjimų negali būti. Juk skaityti knygą — gerai ir įdomiai parašytą knygą — yra poilsis ir malonumas. Grįžus po aštuonių valandų darbo krautuvėje, bibliotekoje, ar net fabrike, geros knygos skaitymas nors valandą taip atgaivins, kad nė ne-

pajusi, kaip sekanti vakarą vėl kibi prie jos. Ypatingai svarbu yra parinkti gerus, savo epochą ar literatūrinį stilių atstovaujančius veikalus. Šiame pasirinkime labai gali daug padėti bibliotekininko patarimas. O paklausti jo patarimo labai lengva, ir mielai jį gausite. Taip pat svarbu skaityti sistematingai. O šis sistematingumas gali būti vystomas keliomis kryptimis. Pav., galima apsiriboti vienos kurios tautos literatūra, ir, pradėjus nuo jos pradmenų, skerspjuviu pereiti per vertingiausius jos kūrinius — tokiu būdu susipažįstant specifiniai su tos literatūros vystymusi. Kitas būdas — tai bandyti susekti vienos kurios literatūrinės krypties vystymąsi kelių tautų literatūroje — tai taip pat labai naudingas ir įdomus metodas.

Noro turint, galima atrasti įvairių būdų susipažinimui su pasauline literatūra. Iš pradžių, gal tai bus kiek paviršutiniška, bet, smingant protu gilyn ir gilyn į rašyto žodžio lobynus, net po palyginamai trumpo laiko, galima susikrauti visai neblogą literatūros žinyną, o tuo labiau, savo dvasią pripildyti didžiųjų žmonių mintimis ir pergyvenimais.

Jei negalim šios vasaros praleisti Europoje, pasiskaitykim nors po valandą į dieną to kontinento didžiųjų rašytojų, ir Europa ateis pas mus.

G. B.

Antanas Linas Kazlas

DAILININKAS MĖNUO

PAVASARIO plastiniai vėjai prisnūdo virš kalnų.
Obels žiedai jau šešėly prie sudužusių bangų šių.
Mėnuo ežere piešia žuvelėm platinos žvaigždes.
Idilė nakties rėmuos prie ledo piešinių.

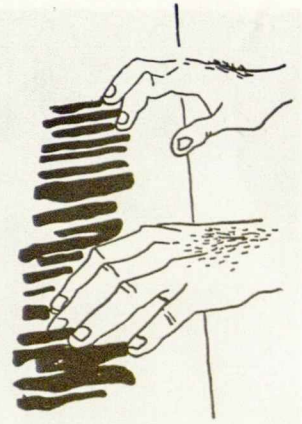
Žvilgsniai akvamarinių akių jau rūke.
Ir miniatiūros valčių nepriplaukusių salų krantų.
Tik vyšnios žydi prie nakties gijom ataustų
vartų į Eldorado rūmus keleiviui pravertų.

Ir nenuorama ilgesys, kaip kūdikis jau miega
Viešpaties dangaus laukų skliaute tyliai melsvam, taip
tolimam...

Tik dailininkas mėnuo tūkstančius naktų vis piešia
žuvelėm žvaigždes Erie vandens paviršiuje šaltam.

Šveicarija, 1958.

PIANO KLASĖS — GRUPINIS MUZIKOS MOKYMAS

Pianino mokytojo tikslas nėra paruošti būrius virtuozų, koncertpianistų. Viena — tai ir neįmanoma; antra — vidutinių gabumų mokinys tokio muzikinio tobulumo net nenorės siekti, nes tai reikštų ilgų metų kietą darbą. Toks mokinys, imdamas pianino pamokas, nori gauti bendrą muzikinį supratimą, pralavinti klausą, muzikinę atmintį ir susiformuoti tam tikrą muzikinį skonį, kad vėliau gyvenime turėtų iš to džiaugsmo ir pasitenkinimo. Taip pat mokinys nori išmokyti iš gaidų ar mintinai išpildyti kūrinį. Statistiniai duomeniai rodo, kad iš šimto pradedančių mokytis muzikos tik trys tampa profesionalais, palikdami kitus devyniasdešimt septynis muzikos mėgėjų kategorijoje.

Kiekvienas normalus vaikas, kuris sugeba mokykloje išmokyti skaityti, rašyti ir skaičiuoti, gali išmokyti skaityti gaidas, jausti ritmą ir skambinti pianinu. Muzikinę atmintį turi taip pat kiekvienas normalus vaikas. Žinoma, toji atmintis gali būti ribota. Vaikas, kuris dainuoja, švilpauja kad ir menkiausią melodiją, parodo muzikinę atmintį. Jeigu toji atmintis ir ribota, ją galima gan daug pralavinti. Kalbame apie muzikinę atmintį, bet kas ji tokia yra? Trumpai, tai sugebėjimas girdėti, atsiminti ir, reikalui esant, prisiminti bei perduoti muzikinius tonus.

Kadangi pianino mokyme pirmieji keleri metai yra daugiau ar mažiau bendri pagrindai, ant kurių vėlyvesnis skambinimas remsis, buvo svarstoma, ar nebūtų galima tuos pagrindus perduoti didesnei grupei mokinių tuo pačiu laiku. Taip ir susiformavo grupinis dėstymas — pianino klasės. Buvo ir dar yra pedagogų, kurie šį metodą laiko netinkamu, remdamiesi tuo, kad muzika yra menas, ir jis tegali būti perduodamas tik individualiai. Tačiau yra ir kita pedagogų grupė, kuri šį projektą pripažįsta tinkamu, entuziastiškai ji

remia ir net savo privačiose studijose nepriima pradedančių mokinių, neturėjusių bent du-tris metus grupinio lavinimo.

Šiuo metu tokios pianino klasės vedamos tiek viešose, tiek privačiose Amerikos pradžios mokyklose. PTA (Parent-Teacher Association) šį projektą pasiūlo mokyklai, kurioje tokių klasių dar nėra, ir, jei susidaro pakankamas mokinių skaičius, Board of Education skiria mokytojus.

Į tokias klases priimami tik gerieji mokiniai nuo trečio, kartais antro skyriaus. Jie turi turėti namuose pianiną arba nueiti ten, kur kasdieną galėtų praktikuotis. Tokiose pianino klasėse būna 6–8 mokiniai, dažniausiai du pianinai, lentos bei kitos mokymui reikalingos priemonės. Kiekvienas mokinys turi po staliuką, ant kurio pasideda maždaug keturių oktavų klaviatūra. Toji klaviatūra atitinka tikram pianinui — iškeltais juodais klavišais ir jų dydžiu. Kai vienas mokinys skambina ant tikro pianino, kiti — ant savų klaviatūrų. Visi skaičiuoja garsiai, tad ritmo išlaikymas yra labai įmanomas. Pianino klasių mokinių rankos pozicijos paprastai yra geresnės už privačių mokinių. Klasėje yra didelė konkurencija, susidomėjimas labai didelis, ir vaikai stengiasi.

Pats dėstymo metodas yra gan skirtingas nuo privataus mokymo. Iš paties mokytojo reikalaujama didesnio pasiruošimo pamokoms. Pateikiama nauja medžiaga turi būti koncentruota, trumpa ir aiški. Technikinės problemos turi būti numatytos iš anksto ir atitinkamai joms pasiruošta. Ne laikas klasėje jieškoti būdų, priemonių tokiai problemai pašalinti, kuomet su ja susiduriama. Privačiai, dirbant su vienu mokiniu, tokia procedūra būtų priimtina ir pateisinama. Klasėje neretai iškyla ir disciplinos problema.

Kaip minėjau, pats dėstymo me-

todas klasėje yra skirtingas. Pavyzdžiui, 7–8 metų vaikus supažindinama su gaidom pasakų forma. Toji pasaka tęsiama tol, kol vaikai pažįsta dviejų oktavų gaidas — oktavą augštinę ir oktavą žemyn nuo vidurinės C (do). Gamtos reguliariais pirštais pristatomos taip pat žaidimų formos. Pradžioje mokiniai skambina gamas uždaroj pozicijoje, t.y. naudodami abi rankas, tačiau tik aštuonis pirštus. Frazavimas, įvairių rūšių staccato ar legato irgi turi savotiškus žaidimus. Vaikams tas viskas labai įdomu kartais net juokinga, smagu žaisti, bet tik vėliau pamato, kad iš tų žaidimų turi rimtą pianino technikos pradžią. Vienas iš svarbiausių dalykų, kuris labai užakcentuojamas klasėje — tai klausymas. Atydžiai beklausydamas mokinys, pradeda skirti įvairias tonų rūšis, interpretaciją bei kitus muzikinius elementus. Tuo pačiu mokinys išvysto kritikos jausmą ir savo paties skambinimui. Mokėjimas gerai klausyti ir yra pagrindas artistiškam kūrinio išpildymui.

Pianino klasėm mokytojai paruošiami taip, kaip ir visi kiti pianistai — pedagogai. Jeigu kas lanko konservatoriją ar tai muzikos kolegiją, pagrindiniu instrumentu turi imti fortepioną. Kartu su eile privalomų dalykų (harmonija, muzikos istorija, solfedžiai, kontrapunktas, klaviatūros improvizacija ir t.t.) bei pedagoginiais dalykais turi imti vienerių metų kursą — „Class Piano Method“. Po to, dar metus — „Observation and Practice Teaching“, t.y. atlikti metų praktiką mokykloje, kur tokios klasės veikia.

Dirbantiems šioj šakoj yra gan geros sąlygos. Pirmiausia, tai palankios mokymo valandos. Pamokos vyksta mokyklos patalpose ir mokyklos laiku. Mokiniai yra išleidžiami iš reguliarių mokyklos pamokų pianino klasei, kaip kad išleidžiami „speech“ui, instrumentalinės muzikos pamokoms ar

A. Mončys — Pelėda

kitom. Kadangi pianino klasės laikomos dalimi mokyklinio darbo, vaikai yra savaimė įpareigoti tom pamokom tinkamai pasiruošti.

Pianino klases gali vizituoti tėvai. Tai didelė parama mokytojui, kai tėvai bendradarbiauja. Tėvai, kurie nė nesvajoto galėsią vaikus leisti mokytis skambinti pianinu, stebėdamiesi seka savo ir kitų vaikų progresą ir džiaugiasi, kad turi kompetetingą mokytoją labai prienamomis sąlygomis.

Mokslo metų gale yra ruošiami koncertai - festivaliai. Mokyklose būna vadinamas "Assembly", skirtas tik pianino mokinių pasirodymui. Visa mokykla susirenka pasiklausti jaunųjų pianistų. Taip pat rengiamas visų mokyklų bendras "Class Piano Festival". Kiekviena mokykla tame festivalyje reprezentuojama vienu ar dviem dalykėliais.

Suprantama, kad grupiniam mokyme yra dar daug vietos naujų metodų įvedimams, pagerinimams ir kitokiam eksperimentavimui. Išidėmėtinas dalykas yra gi tas, kad nors ir didelis skirtumas pačiam mokymo metode (ne principo) tarp privataus ir grupinio dėstymo, tačiau rezultatai yra maždaug vienodi. Į grupinį pianino mokymą yra žiūrima kaip į rimtą ir pedagogiškai pagrįstą dalyką, kurio rezultatai nėra žemesni už geriausių pianino pedagogų nustatytus standartus.

SPYGLYS JAUNYSTĖS LAUKIA

Kelios pastabos dėl būsimų šios vasaros stovyklų

"Spyglio ežerėly skardi jaunas juokas.
Kadugio viršūnė linksta nuo dainų..."

Iš nedainuotos dainos

P. NATAS

Nevienam, kas tik stovyklavo ALRK Federacijos stovykloje prie Manchester, Mich., netoli nuo Detroito, įsmigo Spyglys atmintin. Jau ir Ateities puslapiuos jo nevėžiškai tamsus gilumas ir susimąstymas buvo perkeltas jaunųjų beletristų. Gražu prie Spyglio. Įvairu jo pakrantėse. Akiai pasiganyti. Pasi-džiaugti Dievo sutvertosios gamtos grožybe. Ne gamtos grožį, tačiau, šiandien noris paliesti, bet patį didingiausią Dievo tvarinį — žmogų. Jauną žmogų Spyglio stovykloje. Juk jam ši stovykla įrengta, jam — lietuviui jaunuoliui, kad jis bent pora savaitių metuose pagyventų lietuviškoj nuotaikoj, išmoktų pažinti gėrį, grožį, pagilintų praeitį, rengtųsi ateičiai, kad, pagaliau, susipažindamas su naujais draugais, gražiai pasilinksmitų, pašoktų, padainuotų.

Kelerius metus teko dalyvauti moksleivių ir studentų at-kų vasaros stovyklose. Jei jos ir visada buvo laikomos pavykusiomis, tačiau pasitaikydavo, kad dėl nelabai vykusio planavimo ar vadovybių silpnumo, dažnai jų perkrovimo pareigom, atsirasdavo ir netaip jau prisimintinų nutikimų. Vienoje stovykloje, į anketą atsakydamas moksleivis at-kas, pridėjo šestą principą — maudymąsi... Tai buvo graži juokų laikraščiai medžiaga, kartu ir priminimas, kad gal jau ir per daug skysto vandenėlio stovykloje. Yra, tiesa, ir moksleivių, ir studentų, o ir sendraugių tarpe dvejopų stovyklų pageidautojų. Vieni nori poilsio, kiti darbo programos. Geriausia, atrodo, tinka vidurio kelias. Ir padirbėti, ir pailsėti. Pernykštės moksleivių at-kų stovyklos prie Spyglio pasisekimas galima buvo regėti kaip tik dėl ge-

ro laiko planavimo: prieš pietus paskaita ar savi referatai, dainų, šokių pamokos, po pietų maudymasis, sportas. Vakare laužai, programos, minėjimai. Kaip tik dėl to, kad iki pietų niekas negalėjo poilsiauti, diskusijose dalyvavo daugiau moksleivių nei bet kurioj kitoj stovykloj. Yra buvę kraštutinių stovyklų paskaitininkų atžvilgiu. Tai, žiūrėk, kalba vien vyresnieji, tai vien patys moksleiviai ar studentai. Reikia ir vienu, ir kitu. Vyresniųjų patirtis naudingesnė visai auditorijai, kai jaunesniųjų bandymai praturtina daugiau pačius autorius, ne klausytojus.

Naudingos ir įvairumo įnešančios yra įvairios varžybos: skaitymo, deklamavimo, sporto, literatūros, istorijos žinojimo ir t.t. Tik labai dažnai per tas varžybas tesužinoma tai, ko varžybininkai nežino. Kokia tų klausimų prasmė? Kas žino, tas žino ir be tos anketos, kas nežino ir palieka nežinančiu. Ar negeriau būtų tuos klausimus su atsakymais ar bent šaltinių nurodymais išsiuntinėti pora mėnesių prieš stovyklą, tada bent vienas kitas šį tą naujo išmoktų. Reiktų ir varžybas kas metai keisti. Dabar dažniausia tebūna skaitymo ir deklamavimo. Kodėl negalėtų būti korespondencijų rašymo, pav., aprašyti vieną stovyklos dieną ar savo kuopos istoriją, susirinkimą ir pan.

Jau šiais metais stovykloje bus knygynėlis (lietuviai rašytojai ir kai kurios institucijos gražiai atsiliepė į Detroito sendraugių at-kų sumanymą toki knygynėlį suorganizuoti ir iki šiol prisiuntė per 100 knygų). Todėl derės į programą įvesti ir knygų skaitymą. Ne vieną reiktų dar ir pamokyti, kaip skai-

tyti knygas, kaip daryti ištraukas ar santraukas. Kaip gerbti knygą, kaip ją švariai užlaikyti.

Džiaugiausi, kai moksleiviai iškėlė klausimą dėl filmų rodymo. Anot jų, kur kas geresnių pamato televizijoje ar kine, todėl jiems pri-tardamas sutinku, kad terodyti arba labai geras filmas, ar tik vaiz-dus iš buvusių stovyklų, švenčių ir kt. lietuviškos veiklos momentų. Lietuviškoj stovykloj neturėtų bū-ti vietos Čarliui Čaplinui ar kitiems svieto juokintojams.

Negerai, kai pasišokimai vaka-rais pasidaro vos ne kasdienė duona. Pernykštė praktika parodė, kad pirmieji šokiai tik trečią va-karą suruošti, buvo patys gražiausi. Niekas nesistumdė pakampiais, vi-si šoko ir tautinius ir tarptautinius. Kada šokama per dažnai, šokiai nublunka. Kitas patingsta arba ir nebeturi švaresnio drabužio apsi-rengti. Naudingos yra šokių pamo-kos.

Gera yra turėti dainavimo pa-mokas visiems. Būtinai dainorėlis. Tačiau būtų gera, kad ir atskiri būreliai ar specialios grupės laisva-laikiu išmokyti vieną kitą dainą, kad daina skambėtų ne vien tik tada, kai "valdžia" liepia.

Stovyklos vadovybėje būna ir pačių moksleivių. Tai būrelių va-dovai. Jūs išsirenka demokratiškai patys būreliai. Dažnai išrenkami netinkami vadovauti pasiūliaušėliai, ir būrelio vadovo darbas pasibai-gia rytmetiniu pranešimu, kiek bū-rely žmonių vėliau keliant. Čia ir norisi atkreipti dėmesį pačių moks-leivių, kad jie pagalvotų apie savo būrelio vadą, kad tas vadas, ar kaip jį bepavadinsim, turėtų gra-žios iniciatyvos ir būrelį patemptų. Faktas, kad mūsųose yra truputį, o gal ir daugoka lėpšiškumo. Ilgai užtrunka rytmetinis rengimasis, kitus reikia iš lovų tempti. Nemo-kama gražiai išsirikiuoti ar į koją žengti. Tai nėra esminiai dalykai, tačiau smulkmenos žmogų daro vienokią ar kitokią. Atrodo, menk-niekis yra bulvių maišelis, tačiau kai vienas, antras, trečias ir dau-giau pradeda "pasivaikščioti" po stovyklos pievas, kai sudūžta pa-mestas prie akmens lemonado bu-telis, gražioji stovykla darosi šiukš-lynu. Todėl ne tik nereikia mėtyti valgio ar gėrimų likučių, bet kiek-vienas stovyklautojas turi stengtis pašalinti kiekvieną šiukšlįgalį.

Stovyklos pastatai ir baldai ir indai yra nauji. Tokiais reikėtų kuo ilgiau ir užlaikyti. O atsirado "menininkų", kurie save "įamžino" jau pirmą savaitę. Šiemet stovyk-la jau bus išdažyta, daugiau "or-namentuoti" nebereikia. Kiekvie-

Chicagos šatrija, žiemą dariusi susirinkimus pas atskirus draugijos narius, pradėjo iškylauti. Čia juos matome tėvų marijonų seminarijos sode.

nas stovyklautojas turi žinoti, kad ta stovykla atsirado tikrai pasi-šventusių jaunimui žmonių dėka ir daugelio lietuvių aukomis. Argi toks turi būti atsilyginimas už anų darbą? Daug darbų atlieka detroi-tiškai žmonės nemokamai — tal-kos būdu. Mačiau, kaip sunkiai bu-vo įtaisytas plaustas, kaip sunkiai jį pritvirtino gana gilioj vietoj, ma-čiau gi kaip studentai, be piktos valios, bet nepagalvoję, kad vėl rei-kės kam nors dirbti, išsiūbavę nu-traukė lyną ir išplaukė į "plačiuo-sius vandenis"... Jaunystėj pokštai neišvengiami, tačiau reikia steng-tis, kad jie neneštų nuostolio.

Klaikiai nuskambėjo moksleivių suvažiavimo metu vieno mokslei-vio pareiškimas, kad stovykloje per daug maldų, dar klaikiau nuaidėjo suvažiavusių plojimas. Girdėjau net ir labai rimtų sendraugių jau svarstančių, ar nereikėtų palikt pačių moksleivių apsisprendimui — eiti paprastomis dienomis į mišias, ar ne. Su jais sutinkant, tą patį reiktų daryti ir su pusryčiais, ir su pietumis, ir su visa programa... Jei-gu ateitininkas, turėdamas labai palankias sąlygas, nebenori būti arčiau To, kurio vardu ryžtasi pa-saulį atnaujinti, jei jam šokiai ir pasilinksminimai yra statomi aukš-čiau už mišių auką, jeigu jau kry-žiaus ženklas ir kelių žodžių mal-delė prieš valgį ir po valgio darosi nepakeliamą naštą — laiko truk-dymas, tai jau laikas tarti: "ne mes pasaulį, o pasaulis mus pa-keitė!" Ne lėpūnėlių ir miegalių

mums reikia, o tvirtos valios jau-nuolių, ne košių, o titnagų! Ir ka-da gi jaunuolis išgirs jam skirtą religinį žodį, jei ne stovykloj, kada jis išmoks lietuviškų giesmių, jei ne stovykloj?

Dar netolimoj mūsų istorijoje moksleiviai - gimnazistai yra paro-dę gražaus pasiryžimo, kovodami prieš rusifikaciją, mokydamies lie-tuvių kalbos, rinkdami tautosaką, stodami savanoriais ar partizanais dėl krašto laisvės kovot, mirdami už Dievą ir Tėvynę. Argi šių die-nų mūsų ateitininkiškasis jauni-mas nebesižavi jų pavyzdžiu? Ne, negalime to sakyti. Džiaugsmingai prisimenu keliolika moksleivių iš pernyktės stovyklos, moksleivių, kurių visur pilna buvo. Ir varžy-bose, ir programose, ir referatų skaityme, ir laikraštėlių leidime bei spausdinime. Ar jiems stovykla bu-vo liūdnesnė? Ne, jie turėjo džiaugsmo dėl atliktų darbų. Jie buvo tikroji stovyklos dvasia! Bū-tų gera, kad šiemet kuo daugiau aktyvian stovyklos gyvenimą įsi-trauktų. Nesirąžydami, nemurmė-dami, bet degdami noru dirbti, veikti, kurti. Ta kūryba turi pra-sidėti dar prieš stovyklą. Daug gražiau galima stovykloj pasirody-ti ar per laužą, ar per vakaro pro-gramą, jei pasišvenčiama jau na-mie, kuopose. Nereikia tada tiek daug repeticijų ir pačioj stovykloj. Tad renkimės stovyklai jau nuo šiandien!

Spyglys išsiilgęs laukia dainuo-jančios, kūrybingos jaunystės!

Detroito tautinių šokių grupė "Šilainė"

Suktinį ir tryptinį šokame smagiai

Kas prieš metus dalyvavo Lietuvių Tautinių šokių šventėje Chicagoje, prisimena gilų džiaugsmą-pasididžiavimą tuo gražiu, grakščiu šokėjų būriu. Ne kartą mes džiaugiamės vienos ar kitos kolonijos lietuvių šokėjų pasirodymais televizijoje ar kitokioje programoje. "Ateities", Bostono, "Grandinėlės", New Yorko taut. šokių grupių vardus dažnai užtinkame savoj, neretai ir amerikiečių spaudoj.

Šiandien norėčiau Ateities skaitytojus supažindinti su viena tautinių šokėjų grupe ne dėl to, kad jos narių tarpe beveik pusė ateitininkų (yra juk ir grynai ateitininkiškų i. t. š. grupių), bet dėl to, kad grupė, atitrypusi devynerius metus ir nebeišlaukusi iki sukaštutinio dešimtmečio, suruošė pavaršario vakarą ir apsikrikštijo. Tai Detroito Lietuvių Tautinių šokių grupė "Šilainė". Vardą pasirinko tokį, kokia rodėsi per devynetą metų — gimtosios žemės saua — relikvija, atvežta svetimon šalin, brangi ir miela.

Gegužės 3 d. 7:31 val. vakare detroitishkė publika buvo nustebinta vakaro rengėjų punktualumu. Retas gal žinojo kaip šilainiečiai tą dorybę įsigijo. Sako, švedai nevagia, nes kadaise tūlas karalius už vagystę ranką kirtė, šilainiečiai gi punktualumo išmoko apsidėdami mokesčiais už pavėlavimus. Dabar,

regis, to jau nebepraktikuoja, nes nebėra iš to biznio... Būdami punktualūs, šokėjai gražiai išnaudojo ir netaip jau gausų laisvalaikį, todėl sušokti šokiai: suktinis, lenciūgelis, tryptinis, sadutė ir malūnas buvo gerai parengti. Truputį mažoka scena neleido laisvai išsiplėsti, tačiau lygiavimai buvo gražūs, šokio figūros deriningos. Gal vienas, kitas šokėjas stokojo liaunumo ar veido gyvumo, tačiau tai reikia skirti faktui, kad grupė visada turi naujokų. Jei šiuo metu joje yra 26 šokėjai, tai per 9 metus joje šoko dar 40. Gal niekas su metrikais taip nesurištas, kaip šokėjos. Žiūrėk, paaugo kam kakta, ar žilas plaukas išdygo, jau ir nebėr. Sušoko kuriai draugės Sadutę — į marčias ir iš grupės, nes jau prie lopšio tryptinį reikia šokt... O per mėnesį naujos šokėjos — šokėjo nepa-

ruoši. Būna todėl grupėse tvirtų ir silpnų dienų. Visokių dienų turėjo ir Šilainė. Džiugu tačiau prisiminti, kad jau 1950 metais dalyvavo Br. Budriūno vedamo Radijo Klubo choro koncerte, šoko Amerikos Raudonojo Kryžiaus suvažiavimo dalyviams, šoko Detroito 250 metų sukaktį minint, daug kartų šoko Tarptautinio Instituto parengimuose, dalyvavo beveik visuose Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose Detroito. Kiek gražiai lietuvių atstovauja amerikiečių tarpe, rodo ir vienas įvykis, kada po malūno šokėjų pagerbimui atsistojo visa salė.

Grupei visus 9 metus vadovauja talentinga tautinių šokių žinovė mokyt. G. Gobienė.

Krikštynų proga šilainei ir šilainiečiams linkėtina kuo plačiau ir kuo augščiau iškelti lietuvių ir šilainės vardą! Jauniems gi ateitininkams patartina kuo daugiau jungtis į t. š. grupes. P. Natas

MILDA MARTINKUTĖ

ir

ROMA LEIMONĄ,

sukūrusius ateitininkišką šeimos židinį,
sveikina ir daug laimės linki

Studentų Ateitininkų Sąjungos Valdyba

A. TYRUOLIS

JAUNAJAI LIETUVAITEI

MERGAITE, duoki ranką man:
Pažvelgt tau noriu į akis.
Tačiau ką kitą jos man pasakys.

Tikėk, tau būsiu atviras:
Jose lyg drumsčias Lietuvos dangus.
Anot poeto, pro miglas — druskas
Ar beįžvelgsi dar šventus laukus.

Lūputės skaisčios, purpuras beveik,
Pirštukų dar neapnešė lakai,
Karmino, pudros dar nereik.
Bet ar ilgai, bet ar ilgai?

Gimtasias tavo žodis giesmele
Lakštutės skamba mano ausyse.
Bet keičia lyg nematoma valia
Jo toną, tembrą svetima dvasia.

Gražiai gērėjaisi nesyk
Naujos kalbos vartojimu sklandžiu,
Net pavydėjau. Bet baruos, nepyk,
Jei savo lyg atstumtą jau girdžiu.

Itart nenoriu, kad jau pamiršai,
Kaip mūs sesutės guosdavos daina,
Ir ją poetai svetimi viešai
Išgarbstino: pasauly ji tokia viena.

Tikėk, nenoriu barti aš tavęs,
Bet krimstis rūpesty imu,
Kur mus ilga diena nuves,
Kai likom be gimtų namų.

Tavęs man gaila, tu tokia trapi,
Tave drugelį margą pievoje menu.
Bet tu ir neapsakomai svarbi,
Nes tu—dukra Tėvynės milžinų.

BIRUTĖ DABUŠYTE

MANO DIENOS

MANO dienos—kaimietės karoliai,
Mėnesienoj nakties išbarstyti...
Kamgi pralėkei milžino šuoliais,
Negrąžinama mano jaunyste?

Man kadaise sapnavosi erdvės —
(Lyg artojui saulėta diena) —
Bet sapnus tuos nusinešė gervės
Į pietus su ritminga daina.

Kai gimtosios pirkelės langely
Žaidė saulė tyliais vakarais,
Glostė uosį prie dulkėto kelio
Mano mintys, lyg pūko garai.

Ir ne kartą galvojau prie vartų,
Žvelgdama į pamėlusį mišką,
Kad rasužių karoliai suverti
Brangiais deimantais žemėje tviska.

O jūs dienos, rasom nusagstytos!
O vaikyste, kokia tu miela!...
Tarp pirkelių pilkų išbarstyti
Ir sapnai ir skausminga gėla...

DAUGIAU TALKOS

Ateitis dėl techniskų kliūčių dažnai yra priversta vėlintis. Redakcija ir administracija daro visa, kad numeris išeitų laiku, bet atsiranda kliuvinių, kurie sulaiko žurnalo pasirodymą. Dabar su šiuo numeriu baigiamas pirmasis pusmetis. Po vasaros atostogų pradedame antrąjį pusmetį. Tada dėsime visas pastangas, kad numeris pasirodytų kiek galima anksčiau.

Per vasarą bus ateitininkų stovyklos, suvažiavimai, iškylas. Linksmi leisime vasarą, bet ir tada atsiminkime, kad Ateitis laukia iš visų korespondencijų, stovyklų aprašymų, nuotraukų. Su rudeniu gal bus galimybės Ateitį iliustruoti kur kas gausiau. Prašome iš anksto pasirūpinti

nuotraukomis. Redakcija norėtų gauti visų vienetų, centro valdybų nuotraukas ir kuo daugiau vaizdų iš stovyklinio gyvenimo. Visi foto mėgėjai traukite foto aparatus iš lagaminų ir perkeltite vasaros ir kuopos bei draugovės nuotraikas į nuotraukas!

Kuopų bei draugovių susirinkimuose skaityma daug referatų ir savosios kūrybos. Ateities redakcija jų gauna tik mažą dalį. Būtų gera, kad vienetų vadovybės paragintų narius siųsti Ateičiai arba patys imtųsi iniciatyvos rašinėlius surinkti ir mums persiųsti.

Linkime visiems smagios ir geros vasaros! Atostogaukite, džiaukitės poilsiu! Aplankykite bent vienai savaitei ateitininkų stovyklą! Neužmirškite ir lietuviškos knygos!

ALDONA ŠLEPETYTĖ — DAKTARĖ

Aldona Šlepetytė, visiems plačiai žinoma kaip balerina, New Yorko universitete gavo filosofijos daktarės laipsnį. Ji visą laiką ėjo dviem keliais — meno ir mokslo. Plačiai reikšdamosi kaip balerina, ji sugebėjo rasti laiko ir grynajam mokslui.

Doktorantė baigė Kauno VIII gimnaziją ir Nacionalinės operos baleto studiją Rygoje. Būdama gimnazijoje, priklausė literatūros, meno ir ateitininkų būreliams. Lankė dainavimo ir piano klases Kauno ir Paryžiaus konservatorijose. Studijavo humanitarinius mokslus — prancūzų ir vokiečių kalbas Tuebingeno universitete, vėliau (1948—1950) tas pačias studijas tęsė Sorbonos universitete Paryžiuje. Tuo pačiu metu Paryžiuje ji vadovavo lietuvių tautinių šokių grupei, iškilmų ir minėjimų koncertinėse dalyse dalyvavo kaip solistė, vargonais palydėdavo lietuviškas pamaldas, dirbo studentų ir ateitininkų organizacijose.

Atvykusi Amerikon, trumpą laiką gyveno Detroite, Mich., paskui persikėlė į New Yorką, 1954 m. Columbia universitete gavo magistrės laipsnį, o šių metų vasario mėn. N. Y. universitete — doktoratą. Gegužės gale N. Y. universitetas specialiose iškilmėse dar įteikė jai garbės pažymėjimą už pirmąją studijose ir už labai gerai parašytą disertaciją.

Savo disertacijai ji temą pasirinko apie O. V. Milašį, kuris save laikė lietuviu ir rašė prancūziškai. Dabar šis poetas nuolat garsėja Prancūzijoje, pagal jo veikalus kuriamos operos, vaidinami jo dramų veikalai, šiemet išleidžiama nauja jo raštų dešimties tonų laida. O. V. Milašius buvo kilęs iš etnografinės Lietuvos ir ją pavaizdavo savo raštuose. Tai dr. Aldona Šlepetytė ir panagrinėjo savo disertacijoje (Lietuva O. V. Milašiaus kūryboje). Disertacija įvertinta labai gerai, jos ištraukos greitai laiku pasirodys lietuviškoje spaudoje.

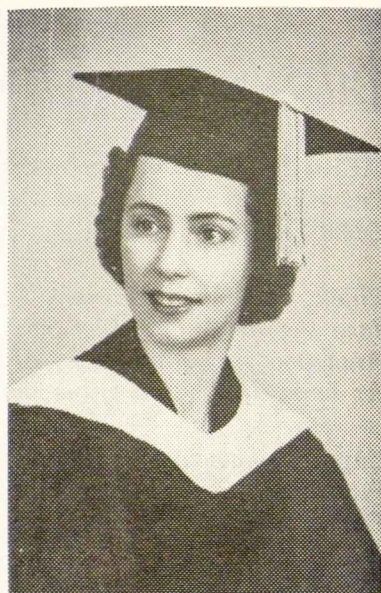
Pagreičiui su studijomis, dr. Aldona Šlepetytė reikšė kaip baleto solistė. Kaip prima balerina dirbo įvairiuose teatruose: Kauno, Grazo, Vienos miesto operose. Su Pa-

ryžiaus Opera Compagnie gastroliavo visuose didžiuosiuose Prancūzijos miestuose su Ballet Russe de Basil aplankė Ispaniją ir Portugaliją, dirbo New Yorko Operatic Society ir televizijos filmose.

Gyvendama New Yorke, ji visą laiką dirba kaip baleto pedagogė Carnegie Hall ir Baleto Institute New Yorke. Nuo šių metų rudens universitete dėstys romanines kalbas. Laisvai žodžiu ir raštu vartoja lietuvių, anglų, prancūzų, vokiečių, rusų, lenkų ir latvių kalbas.

Naujai daktarei linkime kuo geriausio pasiekimo meno ir mokslo srityse.

D.

Dr. Aldona Šlepetytė

MERGAIČIŲ AUKŠTOJI PILIS

Vargu rasime kitur tokią sodybą, kur tiek daug gyventų mergaičių, kaip Putnamo Nekalto Pradėjimo seserų vienuolyne. Čia stovi jų pilis — jų "Raudondvaris" — atskiras didelis namas, kur kas metai iš visų vietų suvažiuoja mergaitės žiemai. Čia jas, lyg gėles šiltadaržy, augina ir globoja seselės.

Iš čia jos autobusais važiuoja kasdien į mokyklą, į vidurinę ir kolegiją. Po pamokų tas pats geltonas mokyklos autobusas vėl surenka į namus.

Pamokas jos ruošia, kartu sportuoja ir žaidžia, rengia savo minėjimus, šventes, iškylas, pasivažinėjimus ledu. Čia yra ir lietuvių kalbos pamokos, kurios mo-

kykloje užskaitomos. Taip nejučiomis, bedirbant ir besilinksminant, prabėga gražios jaunystės gražūs metai. Putnamas kasmet išleidžia savo mergaičių būrį, baigusį mokyklą. Ir visos jos išsineša kuo gražiausius prisiminimus.

Vienuolyno bendrabutyje gyvena apie 30 mergaičių. Nors bendrabučio patalpos plečiamos, bet vietų nėra daug. Tad kas norėtų iš mergaičių tenai gyventi, linksmoje jaunatviškoje lietuviškoje nuotakoje siekti mokslo ir ugdyti pilninę asmenybę, yra kviečiama į mergaičių pilį, į Raudondvarį. Dėl smulkesnių informacijų, prašoma kreiptis šiuo adresu: Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Putnamo mergaitės ruošia pamokas

BERNIUKŲ DĖMESIUI

Baigdami pradžios mokyklą ar gimnaziją, visi jaunuoliai galvoja, kur toliau siekti aukštesniojo mokslo. Jau dabar daugelis susimąstote ir klausiate kuo būti ateityje? Ar man nebūti kunigu, vienuoliu, inžinierium, gydytoju ar mokytoju? Vadinasi, jūs jau sprendžiate savo pašaukimo ir profesijos klausimus. Pašaukimo pažinimas ir profesijos pasirinkimas yra svarbiausi besimokančio jaunuolio uždaviniai, nuo kurių išsprendimo priklauso visa jūsų gyvenimo ateitis.

Pagal pašaukimą žmonės skirstosi į du luomus: pasauliečius ir dvasininkus. Vieni ir kiti pagal savo pasirinkimą ir darbą dalijasi į įvairias profesijas. Nė vienas negali būti dvasininku, jei jis nėra Dievo šaukiamas, ir likti pasauliečiu, jei jį Dievas šaukia būti kunigu ar vienuoliu. Čia ir atsiranda reikalingas pažinti savo pašaukimą, nežiūrėti į kurį luomą Dievas jį šaukia.

Šiandieną, kada Katalikų Bažnyčiai reikia tiek daug kunigų, kada ir pačiai mūsų tėvynei ir ateitininkų organizacijai taip trūksta dvasios vadų, būtų didžiausias praskaltimas nepaklausti aiškaus Dievo balso ar iš apsileidimo jo neišgirsti. Juk mes matome, kiek pasaulyje blogo, kiek savymeilės, kiek vargo ir supuvimo. Tūkstančiai ir mūsų pačių tautiečių, paklvdę gyvenimo klystkeliuose, šaukiasi pagalbos. Kas juos išves į tiesos kelią, jei ne kunigas ar vienuolis.

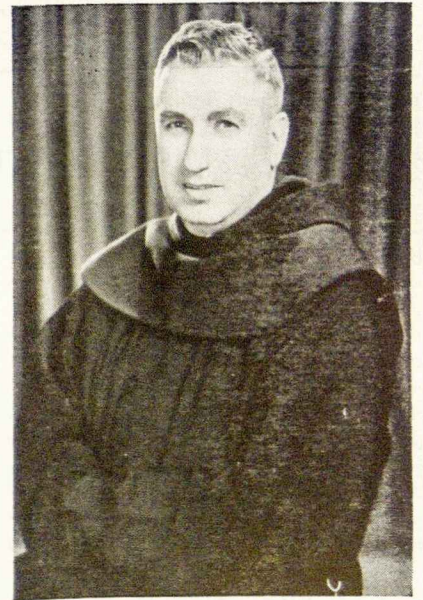
Bet kaip pažinti, kad Dievas mane šaukia šiam didžiam darbui? Reikia tyrinėti save, reikia pažinti savo norus ir kilnius troškimus. Po komunijos maldoje susikaupus reikia isiklausyti, ką Dievas jums kalba, ko Jis iš jūsų nori. Iš tikro, sunku pasakyti, kada jaunuolio širdyje atsiranda mintis būti kunigu

ar vienuoliu. Vieni dar kūdikiais panorsta būti kunigais, kiti baigdami gimnaziją pasiryžta stoti seminarijon, kiti, išgirdę Dievo balsą, palieka universitetų auditorijas ir stoja į vienuolynus. Vienus pašaukimo malonė perveria, kaip žaibas, kituose pašaukimas bręsta lėtai, bet galop išrinktasis pajunta kviečiantį Išganytojo žvilgsnį, kuriam negali atsispirti.

Šiais laikais labai slidūs jaunimo keliai, dėl to jam nelengva paklausti ir aiškiai šaukiančiojo Dievo balso. Katalikų Bažnyčia, norėdama Dievo pašauktiesiems padėti, yra įsteigusi atitinkamas mokyklas, kuriose jaunuoliai mokymiesi, tyrinėja savo pašaukimą. Pagalvok, gal ir tavo Dievas šaukia į kunigus ar vienuolius misionierius? Gal ir tau nelengva apsispręsti, dėl to, nieko nelaukdamas, stok į lietuvišką Tėvų pranciškonų gimnaziją Kennebunkport, Maine, o ji tau padės išryškinti savo pašaukimą.

Tėvų pranciškonų gimnazijoje nuo rudens jau veiks trys klasės. Į aukštesniąsias klases mokiniai gali įstoti ir iš kitų mokyklų. Ši rudenį gimnazija persikels į naujas moderniškas patalpas, kuriose yra didelės klasės, bendrabutis, salė, laboratorija ir biblioteka. Vietos bendrabutyje yra šimtui mokinių.

Gimnazija turi visas valdžios mokyklų teises. Joje išeinamas visas vidurinėms mokykloms skirtas kursas su lotynų kalba ir lituanistika. Mokyklai ir bendrabučiui vadovauja patys lietuviai pranciškonai. Už mokslą ir bendrabutį atlyginimas 300 dol. metams. Neturtingi gabūs mokiniai dalinai arba ir visai nuo mokesčio atleidžiami. Įstojimo reikalais kreiptis: T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., Pranciškonų Gimnazijos Rektorius, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas — pranciškonų provincijolas

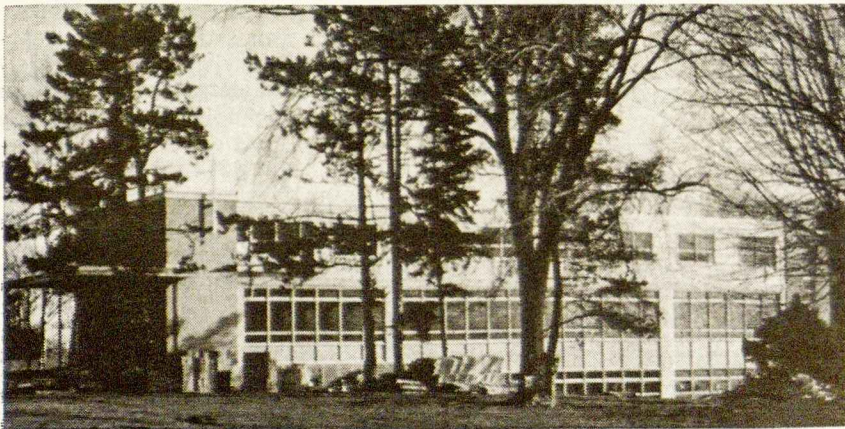
šv. Kazimiero lietuvių pranciškonų provincijoje Amerikoje kas treči metai įvyksta persitvarkymai — skiriami nauji provincijolai. Iki šiol dvi kadencijas (6 metus) išbuvo Tėv. Jurgis Gailiusis. Gegužės 27 perėmė valdžią naujai paskirtas provincijolas Tėv. VIKTORAS GIDŽIŪNAS.

Tiek Ateities redakcijai, tiek visiems ateitininkams malonu pasveikinti Tėv. Viktorą Gidžiūną naujose pareigose. Jis visą laiką rėmė ir remia ateitininkų judėjimą. Jam visada gyvi jaunimo reikalai. Kur tik galėjo, lankė ateitininkų stovyklas, skaitė paskaitas, rašė spaudoje. Jis yra Ateitininkų Federacijos dvasios vadas. Su dideliu uolumu ir kruopštumu jis eina šias pareigas, rūpinamasis jaunimo religiniu auklėjimu, nesigailėdamas nei lėšų nei laiko.

Tėv. V. Gidžiūnas mokėsi pranciškonų gimnazijoje Kretingoje, teologiją studijavo Italijoje. Ją baigęs, įsigijo istorijos mokslų doktoratą Romoje. Atvykęs Amerikon, uoliai dalyvavo pranciškonų provincijos kūrime, ėjo įvairias pareigas, buvo vienuolynų viršininku.

Nors visuomeninis darbas atėmė daug laiko, bet jis nenutolo nuo savo mokslo. Istorijos mokslo klausimais rašo itališkuose, lotyniškuose žurnaluose, o paskutiniu metu uoliai renka medžiagą Lietuvos pranciškonų istorijai ir rašo platesnę studiją apie krikščionybę Lietuvoje.

Sveikindami T. Viktorą Gidžiūną ir linkėdami Augščiausiojo palaikymo naujose pareigose, tikimės, kad jam nestigs laiko bei jėgų ir toliau ugdyti ateitininkiškas idėjas jaunimo tarpe.

šv. Antano gimnazijos naujieji rūmai Kennebunkporte, Me.

ATSKLEISTA KNYGA

MIŠKAIS ATEINA RUDUO

Šio vardo Mariaus Katiliškio romanas, neseniai gavęs Lietuvių Enciklopedijos premiją, yra ne eilinė knyga mūsų literatūroje. Kiekvienoje eilutėje, kiekviename vaizduojamo gyvenimo bruože junta stiprus beletristo talentas, pagauanti kūrybinę jėgą. Vis tiek ką jis vaizduotų — gamtą ar žmones, subtiliausias lyrinius virpėjimus ar brutalų šiurkštumą: visur jis patraukia skaitytoją ir jį pririša prie bėgančių eilučių nuo pirmo iki paskutinio knygos puslapio.

Aukštaitijos užkampis tarp miškų ir pelkių, kur stovi pakelėje Gužo krautuvėlė ant kalnelio, kur išsimėčiusios kelios naujakurių sodybos, kur glaudžiasi brūzgynuose eigulio pasoda ir prie upės stipriai įleidęs šaknis senas, turtingas Basuliškių vienkiemis — po M. Katiliškio plunksna suspindi tokiomis spalvomis, kurių negalima pamiršti. Pasakojimas prasideda ankstyvu pavasariu — staigiu polaidžiu ir gyvu miško kirtimo vaizdu. Miškirkių paveikslai ir jų gyvenimas iš karto įsirežia atmintyje. Paskui eina pavasario budimas, vasara su pelkių sausinimo darbais ir pagrindiniais romano įvykiais šitoje uždaroje aplinkoje, kol pagaliau — miškais ateina ruduo.

Gamta ir žmogus čia sudaro neišskiriamą ir nedalomą vienumą. Žmogus tebėra gamtos dalis ir jis reiškiasi gaivališkai, kaip pavasario budimas, kaip žydėjimas, kaip paukščio giesmė, kaip laukų derliaus brendimas. Tą išvidinę gamtos jėgą savyje junta ne tik toki primityvūs senosios kartos miško augintiniai, kaip senasis eigulis Baikštys, šlubis Laurynas, senoji Doveikienė, bet ir toki mokyti ir

nedamokyti, kaip Tilius, Tugaudis, Doveika, net Monika. Visi jie yra pagauti stiprios vitalinės jėgos, ir toji srovė neša juos nesulaikomai — į laimę, džiaugsmą, laimėjimus ir pražūtį. Taigi gamta nėra čia tik fonas, ne tik stiprių spalvų peizažas. Tai yra veikėjas — pats galingiausias ir stipriausias. Be abejo, mes galėtume pageidauti, kad autorius savo vaizduojamų veikėjų pasaulį nušviestų augštesnio žmoniškumo, idealizmo, pasiaukojimo ir pareigos šviesa. Tada visas veikalas gautų dar didesnę svorį, ir galėtume sakyti, kad autorius yra sprendęs savo veikėjų gyvenimo problemas. Bet šito uždavinio jis nesilima. Jis tik vaizduoja gyvenimą žmonių, kurie pakliuvo į neišnarpiojamų įvykių ratą ir kurie nepajėgia ar nenori išsiveržti iš savo gaivalinės prigimties reikavimų. Ir šitame gamtiniame rate M. Katiliškis yra labai stiprus, spalvingas, mokąs įsijausti į pačius giliausius savo veikėjų sielos kampelius, juos atskleisti gyvu, sultingu stiliumi, savitu vaizdu.

Kai užverčiame paskutinį puslapį, tik tada pajuntame, kad ne knygą skaitėme, o kartu su autoriumi gyvenome. Ir rimtai susi-

maštome ties tų žmonių troškimais, ties jų tragizmu. Ir gaila jų — tų žmonių, vistiek ar tai būtų darbusis Doveika, iš berno tapęs turtingu ūkininku, valščiaus viršaičiu, mokėjęs iš gyvenimo tik imti, o ne duoti ir naujomis vedybomis susikūręs tragediją savo senatvėje; ar pats centrinis veikėjas Tilius, švelnios prigimties, svarstas ir nujaučias įvykius, bet neturįs valios jų gaivališkai bangai atsispirti; ar švelniasielė lyriškoji Agnė, ar gaivališkoji Monika, ar pagaliau Rudasis Petras, šlubis Laurynas, Tugaudis, Každaila... Visi jie su nuodėmėmis, žmogiškomis silpnėmis ir gaivališku laimės troškimu. Juos neša srovė, jausmų ir įvykių verpetai.

M. Katiliškio stilius turtingas ir atitinka vaizduojamą gyvenimą, derinasi prie jo ritmo. Ypač puikiai atskleidžia gamtos gaivališkumą. Ir tie kalbos šiurkštumai, kurių kartais pasitaiko, plaukia iš pačių žmonių prigimties, iš jų vidaus. Vaizdavimas rieda sklandžiai per visus 27 skyrius. Kai kur pasigendame chronologinio nuoseklumo, lyg pametama įvykių eiga. Kartais per giliai įklimpstama į nereikšmingų smulkmenų vaizdavimą. Bet tai tik mažmožiai.

Ši knyga aiškiai rodo, kad ir nedideli įvykiai talentingo rašytojo rankose pasidaro dideliais. (Išleido Terra, 1957 m., viršelį piešė R. Viesulas, įrišta kietuose viršeliuose, 514 psl.).

Pr. N.

PUNSKO LIETUVIAI KVIEČIA SUSIRAŠINĖTI

Lenkijoje, Punsco srityje, yra daug lietuvių, kurie turi savo mokyklą ir savo draugijas. Jų padėtis skurdi, bet jie turi daugiau laisvės nei okupuotoje Lietuvoje. Iš Punsco srities patenka nemaža laiškų.

Balfo centrinė įstaiga Brooklyne gavo tokį vieną laišką, kurio autorė kviečia moksleivius susirašinėti su ten esančiu lietuvišku jaunimu. Kas turėtų laiko ir galimybės, tegu parašo, nes tuo padės išlaikyti glaudesnius ryšius, pastiprins ir moraliai atgaivins. Laiskas parašytas gražia taisyklina kalba. Jį čia spausdiname ištiesai. (Red.).

Brangūs Broliai ir Sesės!

Sveikinu Jus su pavasario šventėmis, linkiu daug džiaugsmo ir sveikatos, kad mūsų ir Jūsų norai išsipildytų. Aš Jums rašau pirmą kartą ir nesu tikra, ar šis laiškas Jus pasieks. Mes nevisuomet

turim teisę rašyti bei galvoti, ką mes trokštame, tai jau tokia dalia.

Brangūs Priešeliai, ši kartą daug nerašysiu apie Punkską, turbūt daug kas parašo. Kol kas nieko naujo. Neužilgo išleis vienkartinį lietuvišką laikraštį. Jau antri metai, kaip laukiame iš Varšuvos leidimo ir negauname, bet galvojame, kad šiais metais mums pasiseks.

Ir dar vienas dalykas: ar neatsirastų iš lietuvių šeimų moksleivių, kurie galėtų susirašinėti su Punsco licejaus klasėmis. Norime susirašinėti tik lietuviškai. Aš — Punsco vidurinės mokyklos mokinė — Rūta Maksimavičiūtė. Mano tėvelis Lietuvių Kultūros Draugijos pirmininkas. Tuo ir baigiu laišką.

Su nekantrumu laukiu atsakymo.

Mano adresas:

Maskimawicz Rūta
Wies Aszkinie
Poczta — Punksk
Pow — Sejny

Poland

o Prof. J. Eretas, gyvenęs Šveicarijoje, Bazelio mieste, rašo monografiją apie prof. St. Šalkauskį, ateitininkų ideologijos autorių. Knygos pirmoji redakcija jau baigta, belieka tik papildyti nauja medžiaga. Knyga pirmiausia bus naudinga visiems ateitininkams, kurie pamatys žymiausiojo jų vado pasiaukojimo pilną gyvenimą. Naudinga bus ir visai katalikų visuomenei, nes ji parodys, ką gali nuveikti šventai pasiryžęs pasaulietis. Gi visiems lietuviams ji švies aprašomojo asmens taurumu ir savo idėjomis.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLOS

Jau eilė metų, kaip vasaros atostogų metu nemažas būrys moksleivių, tiek ateitininkų, tiek ir neateitininkų, stovyklauja moksleivių atkų vasaros stovyklose. Pagrindinis šių stovyklų tikslas — išvežti jaunimą iš morališkai murzinų miestų ir duoti jam progos gražiosios gamtos prieglobstyje praleisti bent porą savaitę.

Sudarant šių stovyklų programas, visuomet ypatingas dėmesys kreipiamas į du dalykus — ugdyti jaunime pagarbą ir meilę savo tėvų tikėjimui ir Lietuvai.

Eilė gražiai praėjusių stovyklų ir negalėjimas sutalpinti visų norinčių į šias stovyklas patekti, iškėlė reikalą praplėsti mūsų stovyklų skaičių bei stovyklavimo laiką. Šiais metais Moksleivių Ateitininkų Sąjunga vietoj tradicinių dviejų stovyklų turės tris.

Pirmoji — „Atostogos Lietuvoje“, — skirta jauniems nuo 8 iki 12 metų, prasideda birželio 21 ir tęsis tris savaites. Tiesa, ji skirta daugiau vidurio valstybėms, nes stovyklausime ALRKF stovyklavietėje, prie Manchester, Mich. Čia gražaus Spyglio ežerėlio pakrantėse išgirsime didingą savo tėvų krašto praeitį, josios gamtos grožį, jos dainų skambumą ir tautosakos neišsemiamus lobius. Čia visos stovykliškos linksmybės kris kaip iš gausybės rago. Šiai stovyklai vadovauti pakviesta J. Damušienė. Dešimtis kruopščiai narinktų vadovų lydės visus gražiosios Lietuvos takais.

Antroji — „Kelionė į Lietuvą“ — skirta vyresniųjų grupei nuo 12 iki paskutinės gimnazijos klėsės, prasidės liepos 27 d. ir tęsis dvi savaites. Stovyklausime toje pačioje ALRKF stovyklavietėje, prie Manchester, Mich. Ši stovyklautojų grupė nutarė parkeliauti į Lietuvą ir aplankyti visas gražiasias tėviškes vietas, nuplauti savo kelionės dulkes Dusetų ežere, sukurti laužus Rambyno kalno papėdėje, papuošti gražiais žiedais prie laukų kelio berymantį rūpintojėlį, nupinti ir uždėti vainiką ant partizano kapo.

Trečioji skirta Rytų apygardos moksleiviams. Čia abi grupės stovyklaus kartu, nes stovyklavimui atskiromis grupėmis dar nėra pakankamų sąlygų. Tiesa, ir čia šios abi grupės turės griežtai skirtingas (pritaikytas tai grupei) programas. Ši stovykla bus Tėvų Pranciškonų Vienuolyne, Kennebunkport, Me., nuo rugpiūčio 10 iki rugpiūčio 24 d. Į visas šias stovyklas bus priimami

ir neateitininkai, pasižadą laikytis nustatytos stovyklos programos ir tvarkos.

Gražiai pasisekusi gegužinė

Gegužės 25 Tėvų marijonų seminarijos sode, MAS vakarų apygardos ruoštoji gegužinė praėjo su dideliu pasisekimu. Jau nuo ankstyvo ryto mašinų virtinė traukė šio gražaus sodo link. Anksčiau atvažiavusieji išklausė mišias seminarijos koplyčioje. Apie antrą valandą didžiausias daržas buvo pilnas mašinų, aikštėse žaidė šimtai jaunimo, vyresnieji apžiūrino gražų seminarijos ūkį, dalinosi politinėmis nuotrupomis ir kugeliu, kurio buvo toks didelis pareikalavimas, jog šeimininkės net nepajėgė visų laiku ir pakankamai aprūpinti. Ši gegužinė pilnai pasiekė savo tikslą — duodama progos gražiam būriui jaunimo praleisti sekmadienį gražioje gamtoje ir sukelti šiek tiek lėšų vasaros stovyklų parėmimui, t.y. bent keletą tikrai neturtingų moksleivių išvežimui pastovyklauti.

Tikrai nuoširdi padėka priklauso visiems vakarų apygardos valdybos nariams, o ypatingai josios pirm. dr. Meškauskienei ir apygardos dvasios vadui kun. dr. V. Rimšeliui. Atrodo, kad šį kartą visi Chicago at-kai, tiek patys moksleiviai, tiek sendraugiai ir studentai bei kuopų būreliai, įdėjo daug darbo, kad viskas kuo gražiausiai praeitų. Džiugu, kad tokiu gausiu dalyvavimu Chicago visuomenė parodė, jog ji vertina sąjungos darbą.

Pavyzdgingiausios kuopos

Moksleivių Ateitininkų Sąjunga buvo paskelbusi lenktynes tarp kuopų ir išrinko jų pavyzdgingiausias. Visos kuopos parodė daug gražios iniciatyvos, atliko gražių darbų, bet Centro Valdyba išskyrė šias kuopas: Kristaus Karaliaus kuopą, Kenosha, Wis., Maironio kuopą, Clevelande, Ohio, Marijos Pečkauskaitės kuopą New Yorke, N. Y., Hamiltono kuopą Hamiltone, Ont., Kanada.

Laimėjusios kuopos turi teisę nešioti prie savo vėliavos tautinių raštų juostą, kaip šios garbės pažymėjimo ženklą. Kaip vienkartinę dovaną kiekviena ši kuopa gaus teisę siųsti po vieną savo kuopos narį į bet kurią MAS vasaros stovyklą nemokamai.

IS NEW YORKO PADANGĖS

Šiais metais New Yorko ateitininkai „įsigijo“ naują ir labai idomų paskaitininką — kun. Lionginą Jankų. Kun. Jankus persikėlė iš Kalifornijos į New Yorką perimti Balfo reikalų vedėjo pareigų. Studentams jau tris kartus teko išgirsti jį kalbant. Pirmą kartą vasario 22 d., kada įvyko bendras studentų ir sendraugių susirinkimas Baltų namuose, New Yorke. Šis susirinkimas buvo skirtas paminėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Kun. Jankus savo paskaitoje gyvais, klausytoją pagaunančiais pavyzdžiais norėjo parodyti, kaip kiekvienas gali ir turi prisidėti prie lietuviybės išlaikymo. Baigdamas pritaikė lietuviams vieno amerikiečio vyskupo parašytus 10 tėvynės meilės įsakymų.

Kovo 20—22 d.d. kun. Jankus pravedė visų New Yorko ateitininkų bendras rekolekcijas gavėnios rimčiai paminėti.

Trečią kartą kun. Jankus skaitė paskaitą studentų susirinkime, kuris įvyko Verbų sekmadienį kovo 30 d. Vidos Dumbrytės bute. Šiam susirinkimui pirmininkavo Jonas Strimaitis, o sekretoriavo Laima Bulvičiūtė. Susirinkimo paskaitos tema: „Modernus žmogus ir krikščionybė“. Paskaita vėl visiems susirinkimo dalyviams paliko didelį įspūdį ir sukėlė gyvas diskusijas. Tikimės, kad kun. Jankus ir toliau mums talkininkaus.

Visą balandžio mėn. valdyba, padedant draugovės nariams, ruošėsi draugovės koncertui, kurio pelno dalis skiriama „Lituanus“ žurnalui paremti. Koncertas, turėjęs gerą pasisekimą, įvyko balandžio 26 d. Didžiausią darbo našumą nešė pats draugovės pirmininkas Alfonsas Dzikas.

Į draugovės nares įsirašė Nijolė ir Danutė Bortkevičiūtės, kurios neseniai atvyko iš Brazilijos, ten išgyvenusios 10 metų. Abi žada tęsti studijas.

Ateinančiais mokslo metais draugovė tikisi papildyti savo eiles New Yorko šių metų abiturientais. Jeigu visi baigiantieji gimnazijas moksleiviai ateitininkai pereis pas studentus, New Yorko draugovė tikrai bus viena stipriausių Sąjungoje.

-t

• **Patersono moksleiviai** ateitininkai, minėdami Motinos dieną, surinko aukų 28.50 dol. ir pasiuntė Balfui, kad jis sušelpėtų Sibire kenčiančią lietuvių motiną.

studentų ateitininkų sąjunga

LOS ANGELES PIRMOJI DRAUGOVĖS ŠVENTĖ

Los Angeles SAS draugovės rai-
doje balandžio 27 dieną įvyko svar-
bus ir našus įvykis: pirmoji drau-
govės šventė, dalyvaujant taip pat
moksleiviams ir sendraugiams.
Šventei buvo dvi reikšmingos prie-
žastys: buvo šventinama draugo-
vės vėliava; be to, du kandidatai,
Rimtautas Dabšys ir Julius Rau-
linaitis, davė nario pasižadėjimą.

Iškilmės prasidėjo mišiomis, ku-
rias atlaikė ir per kurias pamoks-
lą apie ateitininkų organizaciją
pasakė dr. vės dvasios vadas kun.
dr. A. Bučmys. Po to visi rinkosi
agapei — pusryčiams, kur prie
bendro stalo sendraugių pirminin-
kas pulk. J. Andrius pasveikino
naujuosius narius ir patiekė pluoš-
tą prisiminimų iš jo laikų ateiti-
ninkiškojo veikimo.

Tuoju po to visi rinkosi iškilmin-
gam posėdžiui, kur buvo išreikšta
daug prasmingų linkėjimų ir min-
čių. Vėliavos krikšto tėvų (p. Rau-
linaitienė ir p. Brazdžionis) vardu
šventę sveikino poetas Bern. Braz-
džionis. „Mūsų tautos ir mūsų idė-
jos vėliavos“, kalbėjo jis, — „atsi-

rado svetimų tautų muziejuose. Te-
būna šitoji vėliava mūsų sirdyse
kaip simbolis tos kilnios idėjos, ku-
rią mes išpažįstame”.

Akademinių Skautų Sąjūdžio
vardu jautriai šventės dalyvius
sveikino Antanas Dundzila: „Len-
kiu gaivą akad. sk. sąj. vardu šiai
naujai akademinių organizacijų
atstovei ir linkių pasimatymo pa-
našioje šventėje Kauno muziejaus
sodelyje”.

Pagrindiniu šio iškilmingo posė-
džio kalbėtoju buvo sendraugis
Juozas Kojelis. Jo paskaitos pa-
grindinė mintis buvo „užsidegti ži-
burius ir laukti”, paimta iš evan-
gelijos. Vėliava tebūna įsitikinimo
žiburys, kurį turime uždegti sau ir
kitiems. Ji — tai kovos ženklas. Jos
plazdenimas turi nuolat blaškyti
nuovargį. Iš to taško prelegentas
peržvelgė trumpai penkis ateitinin-
kiškuosius principus, primindamas,
kad jei viena iš šių kolonų susvy-
ruotų, ateitininkų istorijos rašyto-
jo plunksna nulūžtų.

Daug darbo ir laiko šios šventės
ruošime paaukojo draugovės val-
dyba, vadovaujama Antano Poli-
kaičio. Ypatinga padėka priklauso
Dalilei Polikaitienei, p. Balsienei

ir Ritai Medziukaitėi, kurios su di-
dele pasišventimu ilgus mėnesius
dirbo prie vėliavos išsiuvinėjimo.
Los Angeles SAS draugovė turi vė-
liavą, kuri savo grožiu gali lygin-
tis su Sąjungos puošniausiomis.

D. Karaliūtė

PAS BALTIMORĖS STUDENTUS

Balandžio 27 įvyko Adomo Jakš-
to-Dambrausko 20 m. mirties su-
kaktuvinis minėjimas. Apie Jakštą
kalbėjo jo artimas giminaitis L.
Dambriūnas. Savo prisiminimais
p. Dambriūnas labai vaidžiai nu-
pasakojo Adomo Jakšto nueitą gy-
venimo kelią.

Ta pačia proga buvo paminėtas
ir vysk. K. Paltarokas. Apie šią, lie-
tuviams taip brangią asmenybę
jautriai kalbėjo Cezaris Surdokas.

Meninėj daly studentės — Bu-
račaitė ir Makauskaitė padekla-
mavo kelis Jakšto eilėraščius, o
moksleivės at-kės padainavo dai-
nelę — Jūra motinėle”.

Minėjimui pirmininkavo stud.
Jurgis Pūkelis; sekretoriavo —
stud. Nijolė Bogutaitė. Oras tą die-
ną buvo labai nepalankus, ir į mi-
nėjimą atsilankė tik jaukus būrys
ateitininkų.

Balandžio 20 įvykusiame susi-
rinkime referatą skaitė Nijolė Bo-
gutaitė tema — „Bažnytinė-švento-
ji muzika”. Pasiklausėm plokštelių
muzikos — Palestinos „Popiežiaus
Marcelijaus mišias”.

IŠ PITTSBURGHO MOKSLEIVIŲ VEIKLOS

Nors Pittsburghe lietuvių ir ma-
žai tebėra, bet kur tik leidžia lai-
kas ir aplinkybės, pasirodome su
tautiniais šokiais. Jau treči metai
iš eilės lietuviai prisideda prie
įvairių tautų festivalio, kuris šie-
met įvyko gegužės 9, 10, ir 11 die-
nomis, puošnioje „Syria Mosque”
salėje. Tarp 20 įvairių tautų pasi-
rodė ir seselės Pranciškos lietuvi-
čių šokėjų grupė, kuri pašoko pen-
kis tautinius šokius, akomponuo-
jant keturiems akordeonams. Pa-
sisekimas buvo neblogas — susi-
laukta gausių ovacijų. Ypatingai
dėmesį atkreipė lietuvių tauti-
niai rūbai: gražiausi iš visų tautų.
Visos tautos turėjo savo bufetus.
Daugelis išgyrė lietuvišką kugelį,
sūrį ir beržų sulą. Paviljone buvo
daug medžio drožinių bei rankdar-
bių. Jam vadovavo Aleksas Krapas.

Po programos, vadovaujant A.
Petručiui, Rytė L. Spingytė ir Ge-
nė Šabrinskaitė per Amerikos Bal-
są pasiuntė linkėjimus Lietuvos
jaunimui, ragindamos nenustoti
vilties ir energijos savo kovose su
blogiu.

Rytė L. Spingytė

Los Angeles stud. at-kų draugovės šventės posėdžio prezidiumas. I eilėj iš
k. į d.: Stud. S-gos pirm. V. Gylys, sendraugių pirm. J. Andrius; vėliavos
krikšto tėvai — B. Brazdžionis ir p. Raulinaitienė; d-vės pirm. A. Polikaitis,
kun. J. Kučingis, Akad. Skautų S-gos pirm. A. Dundzila, kun. Steponaitis ir
dvasios vadas kun. A. Bučmys; II eilėj nauji nariai — R. Dabšys ir J. Rau-
linaitis; III eilėj — Rita Medziukaitė, B. Graužinis ir D. Karaliūtė.

Nuotr. P. Gasparonio

SAS BARUOSE

Studentų ateitininkų vasaros stovykla įvyks Manchester, Mich., jaunimo stovyklavietėje. Tęsis dvi savaites, nuo rugpiūčio 24 iki rugsėjo 7. Vykstantieji į stovyklą, registruojasi draugovių valdybose iki liepos mėnesio galo. Stovykloje dalyvauti ypač kviečiami abiturientai.

Stovyklos studijinė programa remsis grynai diskusiniais būreliais. Konspektas — "Krikščioniškoji mellė" — jau atspausdintas. Būrelių vadovai pasiruošę diskusijas prvesti dar prieš stovyklą.

Tarptautinė diena ruošiamą vasaros stovykloje. Joje dalyvautų Pax Romana federacijos, veikiančios Amerikoje. Būtų aptarta egzilių federacijų veikimo reikšmė.

Krypties diena įvyks stovykloje, Labor Day savaitgalio metu. Numatomas symposium, kuriame būtų plačiai pažvelgta į tremties veikimo tikslus ir artimuosius siekius.

Pax Romana suvažiavimuose Muenchene, Eichstatt'e, ir kongrese Vienoj norima sudaryti didelę SAS delegaciją. Delegacijoje dalyvauti savo sutikimą jau yra davę: E. Marjosiūtė, kun. V. Memėnas, V. Skrupskelytė.

Informacijai apie Ateitininkų Federaciją yra spausdinamas ketu-

CLEVELANDAS

Kovo 30 Clevelando studentai atkai buvo suruošę Pax Romana minėjimą. Prelegentais buvo Dr. Vygantas iš New Yorko ir J. Staniškis, Sr., iš Clevelando.

J. Staniškis supažindino publiką su buvusio Pax Romana sekretoriaus, Prano Dielininkaičio, biografija. Būdamas P. Dielininkaičio mokslo draugas, prelegentas ypatingai gyvai ir parodė tų dienų Dielininkaitį.

Dr. V. Vygantas kalbėjo apie pačią Pax Romana organizaciją ir jos uždavinius, duodamas konkrečių pavyzdžių iš Pax Romana suvažiavimo San Salvadore, praėjusių metų vasarą, kurio lietuvių atstovų ir teko būti pačiam prelegentui. Dr. Vyganto manymu, lietuviai katalikai studentai permažai susidomėję veikimu Pax Romana rėmuose ir nemato tokio veikimo svarbos. Išėjimas į kitas tautas per Pax Romana ir būtų vienas iš geresnių būdų.

Minėjiman atsilankė nemažas skaičius ateitininkiškos Clevelando visuomenės. Minėjimas vyko Lietuvių Auditorijos mažojoje salėje.

d. k.

riomis kalbomis lapelis. Leidinys bus ant gero popierio, gausiai iliustruotas, spausťas keliomis spalvomis. Jo tikslas — supažindinti su ateitininkų judėjimu tarptautinių suvažiavimų dalyvius, kurie su mūsų sąjūdžiu pirmą kartą susitinka. Leidinių rūpinasi SAS Užsienio Skyriaus vedėjas Ignas Budrys; lietuvišką tekstą redaguoja Romana Jonauskaitė (teksto projektus ruošė net penkiolika sąjungos narių); leidinio meniniu apipavidalinimu rūpinasi Romualdas Kriaučiūnas. Leidinio paruošime daug talkina Juozas Baužys. Dienos šviesą leidinys išvys liepos mėnesio pabaigoje.

Draugovės jungiasi JAV Lietuvių Bendruomenėn kaip seniūnijos, vykdydamos SAS visuotinio suvažiavimo nutarimą. Plačios informacijos patiekiamos SAS Valdybos aplinkraštyje (Nr. 18).

SAS vasaros stovyklos mokestis: studentams, už dvi savaites \$39; šiais metais baigusiems gimnaziją moksleiviams \$30. Į stovyklą vykstantieji iš anksto registruojasi vietos draugovės valdyboje, įmokėdami \$5 registracijos mokestį (likusi stovyklos mokesčio dalis užmoka ma atvykus į stovyklą). Registracijos terminas: rugpiūčio 10 d., — iki to laiko neužsiregistravę, mokės svečio mokestį.

• **Šv. Kazimiero** sukaktis bus minima dar ir rudenį. Jei kas norėtų tokiam minėjimui pastatyti montazą, gali kreiptis į Praną Zaranką (2008 Hubbard Ave., Detroit 9, Mich.). Jis turi parašęs išpūdingą montazą, kuris buvo suvaiddintas per šv. Kazimierą Detroitė.

• **Balfas** birželio mėnesį, kai lietuviai mini tragiškuosius išvežimus į Sibirą, pravedė vaju, kviesdamas visus lietuvius nors maža auka prisidėti. Balfas šiuo metu uoliai remia Sibiro lietuvius, siųsdamas jiems siuntinius ir vaistus. Taip pat neužmiršta ir pavergtos Lietuvos ir Lenkijoje esančių lietuvių. Išsiplėtus Balfio veiklai, reikia daugiau darbo rankų ir aukų. Nuoširdžiai prašomas ir jaunimas prisiminti tuos vargstančius lietuvius, atsisakyti kartą nuo kino ir kitos pramogos ir nors maža auka paremti Balfą. Balfio adresas: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

• **Amerikos Lietuvių Taryba** birželio 27-28 d.d. Bostone šaukia ketvirtą Amerikos Lietuvių kongresą, kuriame aptars svarbius Lietuvos laisvinimo reikalus. Kongreso paruošiamuosius darbus atlieka Bostono Alto skyrius.

• **Chicagos** stud. at-kų draugovė paskyrė vienkartinę pašalpą partizanavusiam auštuoneris metus Lietuvoj, kentėjusiam Sibire ir šiuo metu sergančiam plaučių liga, belgii K. Rampelberghui.

• **J. Žadeikis**, MAS Centro Valdybos įpareigotas, suorganizavo Chicagos moksleiviams ateitininkams remti komitetą, kurio valdybą sudaro: prel. Ign. Albavičius — pirmininkas, dr. P. Kisielius ir dr. J. Meškauskas — vicepirmininkai, J. Lieponienė — sekretorė, dr. P. Atkočiūnas — izdo globėjas, J. Žadeikis — reikalų vedėjas. Komiteto nariai: kun. K. Juršėnas, kun. dr. J. Prunskis, inž. A. J. Rudis, L. Šimutis, A. Šimaitienė, dr. Z. Danilevičius, dr. J. Juozevičius, inž. V. Naudžius ir V. Matikiūnas.

Mieluosius Chicagos draugovės narius

DANGYRĄ LAUKYTĘ ir IGNĄ BUDRĮ,

sukūrusius ateitininkišką šeimą,
sveikina ir laimės linki

Chicagos SAS Draugovė

SAS Užsienio skyriaus sekretorę

DANGYRĄ LAUKYTĘ

ir

energingąjį SAS Užsienio skyriaus vedėją

IGNĄ BUDRĮ,

sukūrusius ateitininkišką šeimos židinį,
nuoširdžiai sveikina ir daug laimės linki

SAS Valdyba

BET GELBĖK NUO PIKTO

(tęsinys)

6

Sekmadienis. Velykos. Uosė, Zigmelis ir aš traukiame pas Bimbala kiaušinių ritinti. Šokinėja varlės, šokinėjam ir mes — per balas, per tvoras. Per vieną balą šokant, Uosė staiga suriko nesavu balsu (o gal ir savu, nes juk ji suriko, o jei ji suriko, tai negalėjo surikti kieno kito balsu), susigriebė už kojos ir nulinkčiojo namo. Man tuoj idėja dingt galvon ir sakau: “Zigmeli, tu čia pabūk, aš noriu vytiš tavo žmoną”, ir daviau į kulnus paskui Uosę, o Zigmelis liko stovėti. Besivydamas galvoju: “Kas atsitiko? Kodėl ji šlubuoja namo? Ji turbūt nori viena su manim pabūti”. Sunku man suprast tokius dalykus, niekada nemylėjusiam.

Įeinu į kambarį — Uosė keičia kojines. Klausiu: “Uose, ką tu veiki?” Keičiu pančekas, tai dabar ir gana”. Tai dabar man aišku — šokant per balą, plyšo kojine. O kai kojine plyšta, tai reikia pakeist, nes jei nepakeisi, pliū toliau, kadangi šilkinės kojines taip padarytos, kad jei praplyšta vienur, tai plyšta ir kitur, ir todėl reikia greit pakeisti, kad nepasidarytų perdidelė skylė, nes tada negražiai atrodys, o moterys mėgsta gražiai atrodyti, ypač sekmadieniais, kadangi daug žmonių jas mato.

Viskas aišku kaip ant delno, ir pats sau didžiuojuosi tokia gilia dalykų analize. Ir todėl negaištu. Prieinu ir pakšteliu Uosei į lūpas. “Atstok”, suriko Uosė švelniai, “dabar ir gana, ponas, taip negerai”.

Važiuoti, ar nevažiuoti į stovyklą?

“O kodėl negerai? Tiesa, Zigmelis tavo vyras, bet ir aš vyras”. “Ne, ponas, negerai”. “O man atrodo, kad gerai — pabandykim dar kartą”. Ir pakšteliu darsyk. “Ne, ponas, man vistiek atrodo, kad negerai. Dabar ir gana”. Atsileidžiu — gerai, sakau, einam kiaušinių ritinti.

7

Ateinam pas Bimbala. Prieangyje sutinkam jauną mergaitę. “Labas”, sako ji man. “Labas”, sakau. Štai tau, broleli, galvoju sau, atvažiavai viengungis, niekada nemylėjęs, o dabar jau dvi moterys tavo gyvenime. Uosė ir šita (kažin koks jos vardas?), kur “labas” pasakė.

Mums kiaušinius beritinant, ateina Bimbalo žmona. Drūta moteriškė, ir pikta, atrodo. Ir sako man: “Ponas, gal arbatos velysi išgerti?” “Ačiū”, sakau. Kad ją bala, jau trys moterys mano gyvenime!

8

Ant rytojaus gegužinė. Linksma laužas didelis dega. Jaunimas dūksta, armonika rėkia. Pasigaunu vieną iš merginų ir davai šokt. Suprakaitavom abu kaip šuneliai (šunys neprakaituoja, Red.).

Po šokio ta mergina timpt man už rankovės — “einam pasivaikš-

čiot”. Nuėjom prie ežeriuko tokio. Paėmiau už rankos ir sakau: “Tu nieko sau mergina, pusė bėdos”, ir pakštelėjau į žandą. “Ponas, ką tu!” jina! pašoko ir eina link ežero. Broleli, galvoju, tai ir privirei košės. O ji vis eina link ežero. Skandinsis? Nėr čia ko, galvoju, ir sprukau pamiške. Jei skandinsis, tai tik ne prie mano akių.

Bet ji pasivijo ir sako: “Ponas, tu gali mane vesti, tai aš duosiu tau savo tėvo ūkį”. Galvoju — kažin. Kažin ar tėvas sutiks. Ne, geriau nevesiu. “Labanakt, malonu buvo”, sakau, ir pasileidžiu namo.

9

Namie sutinka mane Uosė. “Kur trankeisi? Jau ir vakarienė atšalo”, pasveikina ji mane švelniai. Manyje sukyla kažkoks ilgesys ir nesusivaldau: “Ne valgio, Uosyte, aš trokštu, ne valgio, bet tavo akių mėlynų ir plaukų geltonų, o tu karalaite žavi!” “Dabar ir gana”, sumurmėjo ji, žiūrėdama man tiesiai į akis. “Tai dabar ir gana”. Ir nuėjo.

Kažkaip neramu man pasidarė. Vakarienės negavau, ir Uosė nuėjo. Kažkaip neramu, ir tiek. Ir sunku suprast tokius jausmus man, niekada nemylėjusiam.

KONSTRUKTYVAUS TINGINIAVIMO PAGRINDAI

VILIUS DUGAŠVILIS

Viename Amerikos universitete buvo profesorius, kuris kiekvieną savo paskaitą pradėdavo 49 minučių tylą. Aš turėjau garbę būti jo mokiniu, ir nesigirdamas turiu prisipažinti, kad buvau geriausiu jo mokiniu, nes kaip tik jis ir dėstė konstruktyvaus tinginiavimo teoriją. Šiuo metu jau jo nebėra akademiniame pasaulyje, ir man, kaip vieninteliam jo mokiniui, atiteko ši svari pareiga — skleisti jo idėjas.

Tinginiavimas yra jau seniai žinomas reiškiny, bet konstruktyvus tinginiavimas yra jo, vien tik jo, sukurta teorija, ir jo atminimui šis straipsnis yra dedikuojamas.

Atsimenu aną senelį, kiek daug pypkių mudu surūkėme klasėje; jis sėdi, žiūri į mane, aš sėdžiu, —

žiūriu pro langą. Niekada nesužinojau apie ką jis galvodavo, nes jis pratardavo tik du žodžius: tinginiauk konstruktyviai, — ir tai be jokių užrašų, pamokai besibaigiant. Aš sapnuodavau apie viską: apie melsvus pypkės dūmus, apie baltus dramblis. Štai, joju ant baltos erelio, o ji bėga, bėga, bėga ir aš bėgu, bet aš stoviu vietoje ir žemė po kojom sukasi. Ji juokiasi, ir aš juokiuosi, bet štai pasakė: netrukdyk man, — ir nuėjo.

Už šią pamoką gavau F, vienintelę savo karjeroje, nes bėgimas yra per smarki tinginiui mankšta, bet jeigu apie dūmus — tai visuomet A, tiktai A. Bet aš klaidžioju nuo temos, rašau savo atsiminimus, o neduodu teoretinės analizės, nors iš kitos pusės tai gali pavaizduoti skaitytojui, kas yra konstruktyvus tinginiavimas.

ŠACHMATAI

RAŠO K. MERKIS

Povilo Vaitonio, Kanados šachmatų meisterio, vardas šiuo metu linksniojamas daugelio laikraščių, neišskiriant N. Y. Times, sąryšį su tarpzoninėmis pirmenybėmis Jugoslavijoje, kurios prasidės rugpjūčio 5 d. ir truks iki rugsėjo 15 d. Į jas suvažiuoja iš viso pasaulio 21 dalyvis, jų tarpe amerikiečiai didmeisteriai B. Fischer, S. Reshevsky, Sov. S-gos didmeisteriai: Tal, Petrosian, Bronšteinas, Averbach. P. Vaitonis į tas p-bes vykti neišgali, nes reikia atitrūkti nuo darbo ir šeimos per pusantro mėnesio, vienok jo dalyvavimas pasaulinio masto varžybose lietuviui vardui galėtų gražiai pasitarnauti.

Romanas Arlauskas, iš Pietų Australijos, dalyvauja pasaulio korespondencinių pirmenybių baigmėje, kuriose varžosi 10 valstybių. Australijos komanda atrodo šitaip: Romanas Arlauskas, latvis L. Endzelin, M. C. Salm, H. Klauss, J. Kellner, W. Poder. Linkime mūsų Romanui geriausios sėkmės!

Ignas Žalys laimėjo antrą vietą Montrealio miesto pirmenybėse, kurios užtruko 12 sekmadienių. 1. A. Reiter 10-2, 2. Ignas Žalys 9½-2½ taškų. Viso buvo 69 dalyviai!

Kazys Merkis, kaip skelbia New Yorko žurnalas Chess Review, stovi šiemet ketvirtuoju korespondencinėse varžybose iš beveik keturių tūkstančių amerikiečių. 1. Reuben Klugman, N. Y., su 1900 taškų, 2.

Tinginlavimas tai yra pagrindinis mokyklinio gyvenimo reiškinys, sugebėjimas išklausti visą paskaitą, negirdint nė žodžio. Konstruktivumas yra polinkis statybai, sugebėjimas kurti iliuzijas nors ne savo, bet mokytojo galvoje. Konstruktivus tinginlavimas, taigi, yra sugebėjimas klasėje sapnuoti, bet tuo pačiu laikyti pieštuką ir ranką sistemingai judinti.

Čia du dalykai verti dėmesio. Pirmiausia negalima tiek įsigilinti į sapną, kad negirdėtum skambučio, nes gali atsirasti toks mokytojas, kurs išeis iš klasės, tavęs neprikėlęs. Ir antra, sapne neturi būti per daug veiksmo, nes tai yra varginantis dalykas, o be to, tavo perstaigūs judėdai gali sugriauti mokytojo iliuzijas.

Kitam Kreivų šypsenų numeriui laukiame medžiagos iš linksmų vasaros stovyklų.

Alex Suchobeck, Calif. 1886, 3. Irwin Sigmond, Virginia 1874, 4. Kazys Merkis, Boston, Mass., 1852 tšk. "National Chess Ratings" įvardina Kazį Merkį U.S. Experts klasėje su 2030 tšk., jis yra vienas iš šešių Massachusetts valstijos ekspertų.

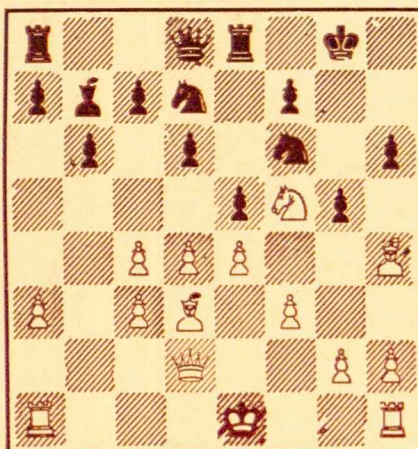
Povilas Tautvaiša, dabartinis Ilinois meisteris, 1949 metais, laimėdamas Bostono miesto meisterio vardą, malte, sumalė A. Gringą. Čia toji partija.

Baltais lošė Tautvaiša, juodais A. Gring.

1.d4 Žf6 2.c4 e6 3.Žc3 Rb4 4.a3 RxŽ 5.bxR b6 6.f3 Rb7 7.Rg5 h6 8.Rh4 d6 9.e4 0-0 10.Rd3 Žbd7 11.Že2 Be8 12.Vd2 e5 13.Žg3! g5 su tikslu pagauti rikį, seka 14.Žf5! Kh7 15.Rxg5 hxr6 16.Vxg5 ir juodi pasiduoda, nes gresia matas.

Diagramoje padėtis po 14 ėjimo Žf5!

A. Gring

a b c d e f g h
P. Tautvaiša

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Mikalojus Ivanauskas — ARQUITETURA LITUANA. Trumpa Lietuvos architektūros apžvalga, išleista portugališkai Brazilijoje vykusių Lietuvos architektūros parodos proga.

Sporto žinios — mėnesinis lietuvių sporto laikraštis, balandžio mėn. Redaguoja Edv. Šulaitis.

Viktoras Gidžiūnas — ŠV. KAZIMIERAS. 48 psl. gausiai iliustruota knygelė, išleido Tėvai pranciškonai, skleidami religinę kultūrą.

Rinktinė — lietuviškosios spaudos apžvalga, pradėta leisti Nidos leidyklos Londone, Anglijoje. Per metus išeis trys numeriai. Pirmasis numeris turi 80 psl., jį rinkti būdingesni straipsniai, pasiskaitymai iš visos laisvajame pasaulyje leidžiamos lietuviškos periodikos.

ADMINISTRACIJA RAŠO

Federacijos Valdyba pasirūpino pagaminti filmoje vaizdų iš ateitininkų istorijos. Vaizdai apima visą ateitininkų 50 metų istoriją, nuo įsikūrimo pradžios iki šių dienų. Čia randame ateitininkijos kūrėjus ir kovotojus už jos idealus, kaip pavienius asmenis, taip ir grupes, nuo gimnazijos suolo iki akademiko laipsnio, vienetų vadovybes, šventes, iškilas ir t.t. Viso per 200 vaizdų. Tuo tarpu yra pagaminti 5 komplektai. Siūlytume Kraštų Valdyboms ir Sąjungų valdyboms tai įsigyti. Tas labai palengvina ir daug padeda jauniems aiškinti ateitininkų istoriją ir ateitininkijos kūrėjų biografijas. Jaunimas mielai žiūri vaizdų susirinkimuose ar stovyklose bei kursuose.

Vienas komplektas su aparatūra kaštuotų apie 50.00 dol.

Aukos Ateičiai

Clevelando MA Maironio kuopa iš knygų platinimo vajaus pelno Ateičiai paskyrė 25.00 dol. ir dar 10.00 dol. paskyrė apmokė prenumeratas Saleziečių gimnazijos ir Vasario 16 ateitininkams.

Putnamo ateitininkų šventės pelno dalį — 2.00 dol. studentų draugovės valdyba atsiuntė Ateičiai. Šis 'našlės' skatikas mums yra labai mielas ir brangus.

Pirmas Ateities Garbės prenumeratorius iš Pietų Amerikos Vincas Baronas, iš Caracas, Venezuela.

Visus ateitininkus sendraugius, kurie dar neatsilygino už knygą Šv. Pijus X, labai prašome to reikalo neatidėti iki po atostogų.

Ateities skaitytojai-skolininkai, pasigailėkit manęs, atsilyginkite prenumeratą, kad man nereiktų po kiekvieno numerio išleidimo rašyti kelis šimtus priminimų. Ačiū gailėstingai.

Administratorius

Mūsų mylimam, neužmirštamam Juozukui užmigęs Viešpatyje, šių metų vasario 4 dieną, esame susilaukę savo draugų bei bičiulių gilių užuojautos pareiškimų. Už visą tai, o ypač už Šv. Mišių aukas, esame visiems nuoširdžiausiai dėkingi.

Izabelė ir Juozas Laučkaitis
Washington, D. C.

AR JAU TURI?

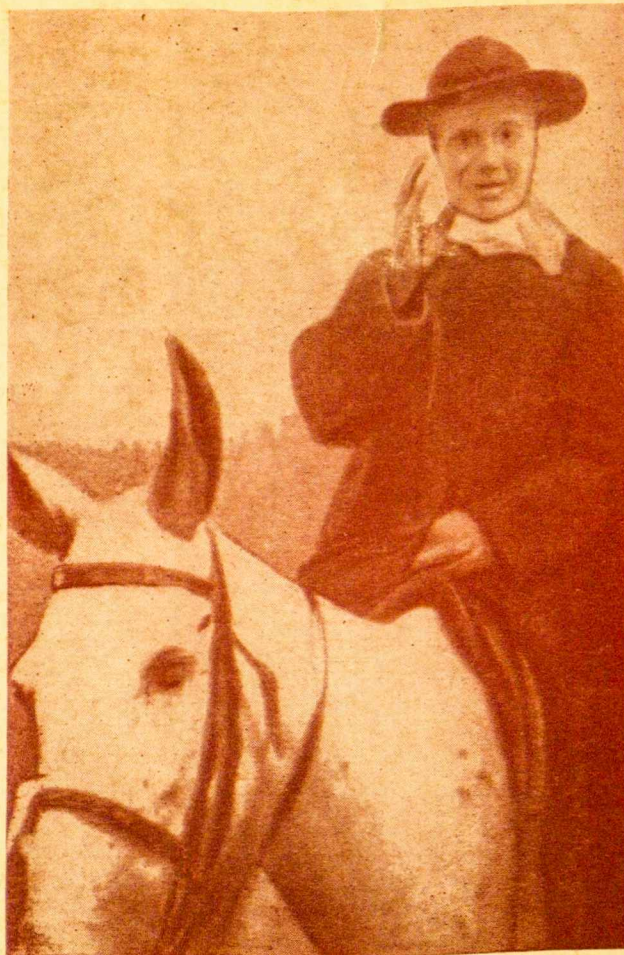
Knyga apie šv. Pijų X reikalinga kiekvienam ateitininkui. Joje apžvelgtas šventojo gyvenimas, iškeliami veiklos svarbesnieji momentai, duodama toji enciklika, iš kurios ateitininkai pasiėmė savo šūkį. Iliustruota šv. Pijaus X gyvenimo vaizdais.

Kun. Jonas Petrėnas knygą parengė su dideliu kruopštumu. Jis surinko straipsnius iš knygų bei žurnalų. Straipsnių autoriai yra: — kun. dr. P. Gaidamavičius, Tėv. V. Gidžiūnas, O.F.M., J. E. vysk. V. Brizgys, Irena Banaitytė, kun. dr. T. Narbutas, dr. A. Maceina, kun. dr. K. Olšauskas, kun. dr. K. Rėklaitis, M.I.C., kun. dr. J. Vaišnora, M.I.C., S. Sužiedėlis.

Išleido Ateitis. Jos kaina 3 dol. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

A T E I T I S ,

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

VYTAUTO AUGUSTINO LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS L I E T U V A

YRA GERIAUSIA DOVANA ĮVAIRIOMS PROGOMS

Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, nežiūrint, kas kokia kalba kalbėtų.

Albumas L I E T U V A yra gražiausia dovana vardinių ir gimtadienių progomis.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti.

Užsakymus siųsti:

A T E I T I S ,
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Kaina 6 dol.

ATEITIS, 1958 M. NR. 6

90.725.109